VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash. VAPAUS, 100 Elm St. W., Sudbury, Ont. Postage paid at Sudbury.

No. 25 — Vol. LII vuosikerta — Sudbury, Ont. — Torstai, helmik. 29 p. — Thursday, Feb. 29, 1968

Liberaaleille voitto äänin 138-119

Verokorotus on toistaiseksi voimassa ja hallitus suunnittelee uutta — Winters johtajaehdokkaaksi; tarvitaan demokraattisten voimien yhtenäisyyttä — CKP

Ottawa. — Kuten yleisesti odotettiinkin, liberaalipuolueen vähemmistohallitus sai torstaisessa äänestyksessä alahuoneen luottamuslauseen äänin 138—119.

Alahuoneen kaikki jäsenet — vakavasti sairaana olevaa NDPn edustajaa Reid Scottia lukuunottamatta, oli nyt paikalla ja äänestämässä. Äänestyksestä pidättyi neljä jäsentä, puhemies Lucien Lamoureux, joka ei voi äänestää ellei äänet mene tasan ja kolme oppositioryhmien jäsentä omien syittensä perusteella. Creditiste (Ralliement des Creditiste) ryhmän kahdeksan jäsentä äänesti liberaalien puolesta ja samoin menetteli itsenäisenä liberaalina esiintyvä J. A. Mongrain (Trois-Riviers). Kaikkiaan 129 liberaalia osallistui äänestykseen.

Luottamuslause-ehdotusta vastaan äänesti 93 konservatiivia, 3 Social Credit-ryhmän jäsentä ja 3 itsenäistä, mukaanlukien Gordon Churchill, joka erosi konservatiivipuolueen parlamenttiryhmästä luottamuslause kysymyksestä kehittyneen kiistan vuoksi, itsenäisenä konservatiivina esiintyvä Maurice Allard (Sherbrooke) ja separatisti Gilles Gregoire (Lapointe). 20 NDPn jäsentä äänesti liberaaleja vastaan.

Hyväksyessään tämän luottamuslause-ehdotuksen, alahuoneen istunto julisti asiallisesti puhuen, että vaikka hallituksen verokorotusehdotus hyljättiin viikko sitten maanantaina kolmannessa lukemisessa äänin 84—82, se ei kuitenkaan ollut epäluottamuslause hallitukselle.

Ottawa. — Liittohallituksen viranomaiset selittivät torstai-iltana, että tammikuun 1 päivästä alkaen "etukäteen" täytäntöön pantu tuloveron 5-prosenttinen korotus pysyy voimassa vielä viisi tai kuusi viikkoa. Tätä lisäveroa siis peritään ainakin näin kauan.

Koko verokorotussumma tulee sitten veronmaksajan hyödyksi vuoden lopulla. Työnantajille lähetetään taulukot ehkä entiselleen alennettavasta tuloveron pidättämisestä Raha-asiainministeri Mitchell Sharp laskee saavansa tästä tuloveron "ennakkokorotuksesta" käytettäväkseen $25 miljoonaa kolmen kuukauden ajalta. Hallitus suunnittelee uutta lakiesitystä verojen korottamiseksi.

Ottawa. — Kauppaministeri Robert Winter esitti torstaina pääministeri Pearsonille erokirjeensä nostattaen siten edelleen arvailua, että hänkin ryhtyy liberaalipuolueen kansallisen johtajapaikan tavoittelijaksi.

Mr. Winters voi antaa huomenna, perjantaina, tiedon johtajaehdokkaaksi ryhtymisestä.

Toronto. — Huolimatta siitä, mitä luottamuslauseäänestyksessä tapahtuu, kaikki merkit viittaavat siihen, että liittovaltion vaalit pidetään pian, sanoi Canadan kommunistisen puolueen johtaja William Kashtan tiistaina.

— Molemmat vanhat puolueet yrittävät päästä asemaan, missä ne voivat syyttää toinen toistaan vaalien järjestämisestä.

Vaikka liberaalipuolueen hallituksen äänestystappion välittömänä aiheuttajana viikko sitten oli minibudjetti, sen juuret menevät kuitenkin paljon syvemmälle, selitti mr Kashtan. Näihin perusseikkoihin sisältyy kysymys Canadan itsenäisyyden säilymisestä; kysymys maan hajoamisen estämisestä eli siitä voidaanko järjestää tasa-arvoiset suhteet englantilaisen ja ranskalaisen Canadan kesken; kysymys täystyöllisyydestä ja hintojen vakuuttamisesta; kysymys Canadan asennoitumisesta maailman rauhan puolesta.

Tässä yhteydessä, jatkoi mr Kashtan liberaalien ohjelma tallaa paikallaan. Konservatiivit pitävät suurta melua liberaalien talousohjelmasta, mutta eivät ole kuitenkaan selittäneet minkälaista talousohjelmaa he tulisivat noudattamaan. Mutta he ovat sanoneet vastustavansa kansallista sairaushuoltoa, tukevansa "vapaayritystä" ja "yksilövapautta". Ei ole siis epäilystäkään siitä, etteikö konservatiivien tarkoituksena ole lujittaa monopolien asemaa kansanjoukkojen kustannuksella.

Monopolit työskentelevät yliaikaa saadakseen parlamentin entistä oikeistolaisemmaksi, sanoi mr. Kashtan. Enemmän kuin mistään muusta ne tykkäisivät siitä, että vaaleissa tulisi valituksi entistä enemmän kummankin vanhan puolueen oikeistosiiven edustajia tai että saisivat valituksi enemmistöhallituksen, minkä ei tarvitsisi huomioida nykyisessä määrässä Canadan kansan mielipiteitä. Molemmissa tapauksissa ne pääsisivät juuri siihen, mihin haluavatkin päästä — voimakkaan hallituksen muodostamiseen sosiaalihuollon ja kansan elintason alentamiseksi.

Mitä Canada todella tarvitsee, on vasemmiston kokoomus, mihin yhtyy kaikki demokraattiset piirit, sanoi mr. Kashtan luvaten puolueensa tuen sellaiselle vasemmistokokoomukselle.

Makarios tuli valituksi uudelleen

Nikosia. — Arkkipiispa Makarios tuli sunnuntaisissa presidenttivaaleissa 95 prosentin äänienemmistöllä valituksi uudelleen Kyproksen presidentiksi.

Kun äänet saatiin lasketuksi maanantai-iltana, tulokset osoittivat Makariosin saaneen 95.45 prosenttia kaikista annetuista äänistä, eli 220,911 ääntä. Hänen vastustajansa, 40-vuotias psykiatri Takis Evdokas sai vain 3.75 prosenttia äänistä eli 8,577.

Lähes 2,000 äänestyslippua julistettiin kelpaamattomaksi ja vain 6,55 prosenttia valitsijoista jätti äänioikeutensa käyttämättä.

Tätä edelliset presidenttivaalit pidettiin 1960. Peruslain mukaan presidentin vaali on suoritettava aina 5 vuoden kuluttua, mutta Kyproksessa vallinnut kreikkalais- ja turkkilaiskyproslaisten välinen jännitystilanne on lykännyt presidentinvaalin pitoa.

Arkkipiispa Makariosin voitto oli selvä heti ääntenlaskun alkuhetkistä lähtien. Kun tieto hänen valinnastaan vahvistettiin, järjestivät koululaiset viireineen voittoparaatin Nikosian kaduille.

Tuhannet henkilöt pistäytyivät ääntenlaskun jälkeen presidenttipalatsin vastaanottohuoneessa onnittelemassa presidentti Makariosia vaalivoittonsa johdosta.

LUOTTAMUSLAUSEESTA JATKUI KESKUSTELU

Churchill erosi torypuolueesta; Diefenbaker vihjaili "lehmäkauppoihin"; Real Caouette suoritti nopeasti häränpyllyn heittoja

Ottawa. — Hallituksen luottamuslausekysymyksen käsittelyn jatkuessa alahuoneen istunnossa kolmatta päivää, keskiviikkona tuli konservatiivien riveihin repeämä kun entinen hallitusministeri ja John Diefenbakerin läheinen työkumppani Gordon Churchill erosi puolueryhmästä protestiksi siitä kun konservatiivit suosituivat viivytystaktiikan asemesta siihen, että luottamuslauseehdotuksesta suoritetaan pian äänestys.

Konservatiivien puolueryhmän kokouksessa oli keskiviikkona päätetty, että luottamuslausekeskustelua ei pitkitetä maratoonipuheilla, vaan asia annetaan mennä äänestykseen. Churchill ei hyväksynyt tätä päätöstä vaan ilmoitti, että hän tulee tästä alkaen olemaan alahuoneessa "itsenäisenä" edustajana. John Diefenbakerin otaksutaan omaksuvan asiasta samanlaisen kannan kuin hänen 61-vuotias ystävänsäkin, mr. Churchill, mutta Diefenbaker ei ilmeisestikään aio erota puolueesta.

Churchillin eroa pidetään suurena menetyksenä torypuolueen parlamenttiryhmälle yleensä ja erikoisesti puoluejohtajalle, Robert Stanfieldille.

Väittely luottamuslause-ehdotuksesta jatkui laimeana keskiviikkona konservatiivien pitäessä puheitaan ja liberaalit lukivat sanomalehtiä, kuten eräs tarkkailija huomioi.

Entinen konservatiivijohtaja, mr. Diefenbaker, pääsi kuitenkin uudelleen uuden johtajan ohi sanomalehtien etusivujen otsikoille, esittämällä alahuoneen istunnossa syytöksen, että liberaalit ovat raiskanneet ja kuohinneet parlamentin ja vihjaamalla voimakkaasti, että tunnettu finanssimies John Doyle oli vaikuttanut siihen, jotta creditiste-ryhmän kahdeksan jäsentä päätti luopua oppositiosta ja antaa luottamuslauseäänestyksessä kannatuksensa liberaalipuolueen vähemmistöhallitukselle.

Hän palautti alahuoneen jäsenten mieliin, että mr Doylen sanottiin olleen yhteyksissä Social Creditin quebecilaisjäsenten kanssa v. 1963, jolloin viimeksimainitut päättivät antaa tukensa liberaaleille.

Quebecin soc-creditien silloin antama lausunto liberaalien puolesta johti Diefenbakerin hallituksen eroamiseen ja auttoi liberaalien valtaan pääsyä.

"Minun tehtäväni ei ole ryhtyä mihinkään teoreettisiin analysointeihin", hän sanoi.

"John C. Doyle on huomioonotettava nimi. Hän oli lähettyvillä 1963. Hän on ympäristöllä vielä 1968. Minä haluaisin tietää, onko hänellä ollut mitään kiintymystä asiaan. Canadalaisten mieliin tulee varmaan ajatus — missä on Doyle, sillä on poliittisia lehmäkauppoja (fixing)", vihjaili mr Diefenbaker.

Hän sanoi kuulleensa, että mr. Doyle oli viime viikolla Ottawassa . . . "Se saattoi johtua pelkästä sattumasta. Kaikki mitä olen tässä tehnyt, edustaa vain yksinkertaista kysymystä."

Creditiste-ryhmän johtaja Real Caouette kiisti puolestaan vihjailut, että mr Doyle olisi vaikuttanut hänen ryhmänsä kannanmuutokseen ja syytti puolestaan, että creditisteryhmä on joutunut mustamaalauksen kohteeksi.

VEROKOROTUKSEN PERUUTUS

Creditisten johtaja mr Caouette suoritti kuitenkin keskiviikkona joitakin nopeita pyörähdyksiä. Luvattuaan aikaisemmin, että hänen ryhmänsä äänestää hallitusta vastaan, mr Caouette sanoi viime perjantaina, että hän äänestää kannattajineen liberaalien luottamuslauseen puolesta.

Mutta keskiviikkona hän sanoi alahuoneen ulkopuolella, että jos hallitus ei lupaa maksaa takaisin tammikuun alusta alkaen valtuuksitta perittyä 5-prosenttista verokorotusta, hän äänestää luottamuslausetta vastaan.

Seuraavaksi tuli oikeusministeri Pierre Trudeaun nopeasti esittämä lausunto, että k.o. verokorotusrahat palautetaan takaisin veronmaksajille, ja että viikko sitten maanantaina kumoon äänestettyä verokorotuslakia ei esitetä uudelleen alahuoneen käsiteltäväksi.

Tämän jälkeen mr. Caouette sanoi, että oikeusministerin lausunto tyydyttää häntä ja että creditisteryhmän jäsenet äänestävät hallituksen luottamuslauseen puolesta.

Medicaren hylkääminen Ontariossa johtuu pelkuruudesta, sanoo NDP

Vaatii Ontarion hallitukselle epäluottamuslausetta kykenemättömyydestä elinkustannusnousun estämiseksi

Toronto. — Uuden demokraattisen puolueen (NDPn) maakuntajohtaja Donald MacDonald aiheutti keskiviikkona lainlaatijakunnassa poliittisen kuohahduksen syyttämällä konservatiivihallitusta "pelkuruudesta" sen vuoksi kun se kieltäytyy liittymästä kansallisen sairaushuoltolain yhteyteen.

Mr. MacDonald syytti edelleen, että konservatiivihallituksen kielteinen asenne kansalliseen sairaushuoltolakiin vaarantaa Canadan kansallista yhtenäisyyttä.

Pääministeri John Robarts esitti välihuomautuksena protestin mr. MacDonaldin "epäoikeutetuista" syytöksistä.

Toiset konservatiivit, mukaanlukien maakunnan rahaministeri Charles MacNaughton, joka on tehnyt kentällä karkeistyötä kansallista sairashuoltolakia vastaan, väittivät mr. MacDonaldin harhauttavan lainlaatijakuntaa ja yksi konservatiiveista, John White (London South) huusi: "Meillä on jo riittävästi vaikeuksia teidän sosialistien tähden."

Mr. MacDonald syytti, että Ontarion maakuntahallitus on päättänyt jäädä pois tulevan heinäkuun 1 pnä voimaan astuvan kansallisen sairaus huoltolain yhteydestä vakuutusyhtiöiden, lääkärien ja suurten yhtiöiden painostuksen vuoksi. Medicarea vastustaa, hän sanoi, kovapaineisesti toimiva propagandakoneisto.

Mr. MacDonald sanoi, että päätöksen sairaushuoltolain yhteydestä poisjäämiseksi on tehnyt "pelkurimainen ja yhtiöitä suosiva hallitus".

Mr. MacDonald ehdotti hallitukselle annettavaksi epäluottamuslauseen siksi kun se — hallitus — ei ole voinut estää elinkustannusten nousua. Hän sanoi, että hallituksen olisi pitänyt muodostaa hintojen tarkkailulautakunnan, voittojen keräämisestä vapaan autovakuutuksen, paremman talouskehitysohjelman pohjolalle, vuokrien tarkkailulautakunnan vuokralaisille, $1.75 alinpalkkataksan, paremman asunto-ohjelman ja omaisuusverojen alennuksen.

Medicaresta puhuen mr. MacDonald sanoi MacNaughtonin käyttäneen $48.50 keskiarviota henkilöstä "peloittaakseen ontariolaiset siitä pois". Todellinen hinta tulisi olemaan $40 hengeltä, hän sanoi ja arvioi, että Ontarion kokonaismenot sairaushuoltolain yhteydessä olisivat $130 miljoonaa, eli $30 miljoonaa pienemmän mitä on hallituksen taholta väitetty.

VIIME TIEDOT

Washington. — USAn republikaanipuolueen presidentin ehdokkuutta tavoitellut Michiganin kuvernööri George Romney tiedoitti torstai-iltana luopuvansa yrityksestä sen vuoksi että hän ei ole ilmeisestikään saanut riittävästi jäsenjoukkojen kannatusta puolueessa. Tämä nostatti välittömästi arvailua siitä, että New Yorkin osavaltion kuvernööri Nelson Rockefeller voi ryhtyä puolueen presidentti ehdokkaan paikan tavoittelijaksi.

Saigon. — Etelä-Vietnamiin tuotiin torstaina lentoteitse 4,000 yhdysvaltalaista sotilasta. Pentagon on aikaisemmin luvannut kenraali William Westmorelandille, että hänen avukseen lähetetään viivyttelemättä 10,500 amerikkalaissotilasta.

Ottawa. — Siirtolaisviranomaiset ilmaisivat torstaina käsityskannan, että Aasiasta voi tulla Canadaan entistä enemmän siirtolaisanomuksia Britanniassa nyt voimaan astuvan aasialais-siirtolaisuutta rajoittavan lain johdosta.

Montreal. — Kaupungin Mount Royal-nimisessä asutuskeskuksessa kehittyi keskiviikkoiltana kahakka kahta lakkoa tukeneen, noin 2,500 henkeä käsittäneen mielenosoittajajoukon ja poliisien välillä. Mielenosoitukseen kerrotaan osallistuneen ammattiyhdistysliikkeen jäseniä, separatisteja ja opiskelijoita, joiden väitetään repineen alas kaksikielisiä katukilpiä, heitelleen kiviä, jääpalloja ja palavia julisteiden jätteitä poliiseja ja postitoimiston sekä erään finanssiyhtiön näyteikkunoita kohti. Viisi miestä ja yksi nainen vangittiin. Ainakin kahdeksan henkilöä vietiin sairaalaan ensiapua saamaan. Enemmistö mielenosoittajista sanotaan olleen englannin kieltä puhuvia.

PATHET LAON JOUKOT EDENNEET LAOSISSA

Vientiane. — Täällä hallituspiireistä annettujen tietojen mukaan "kommunistimieliseksi" sanotun Pathet Laon ja väitetysti myös Pohjois-Vietnamin joukot jatkoivat keskiviikkona Laosin kahden maakunnan pääkaupungin piiritystä.

Saarrettuna on Attopeu, missä olevaa lentokenttäaluetta Laosin hallituksen joukot yrittävät pitää hallussaan. Hallituksen joukkojen sanotaan olleen "kommunistien" kanssa yhteenotossa Attopeun rajan ulkopuolella.

Taistelujen sanotaan alkaneen uudelleen myös Attopeusta 120 mailia pohjoiseen olevan Saravanen ja Lao Ngam-nimisen kauppalan välillä. Lisäksi kerrottiin, että uusia taisteluja on kehittymässä Attopeun ympäristössä, mutta sen yksityiskohtaisempia tietoja ei ole saatu.

Muualla E-Laosissa oli keskiviikkona jännittynyt hiljaisuustilanne.

Sotilaspiireistä annettujen tietojen mukaan Etelä-Laosin tilanne on vakava sen johdosta kun "kommunistijoukot" saartavat Attopeuta ja Saravanea.

Pathet Laon joukkojen kerrotaan vallanneen avainasemassa olevan solan Vientianen eteläpuolella ja uhkaavan nyt pääkaupungista Etelä-Vietnamiin johtavaa päätietä.

Mekong-joen varrella olevan Paksane-nimisen kauppalan pohjoispuolella oleva tärkeä Sala Dengdin joutui Pathet Lao-joukkojen haltuun sunnuntaina ja Pathet Lao-joukkojen kerrotaan uhkaavan Tie 13:sta, mikä yhdistää pääkaupungin, Vientianen Etelä-Laosiin.

Yhdysvaltain ulkoministeriöstä esitettiin Washingtonissa keskiviikkona suurta huolestuneisuutta "Pohjois-Vietnamin hyökkäyksistä Etelä-Laosissa", kuten väitettiin.

USAn KONGRESSIA HARHAUTETTIIN TONKININ LAHDEN PÄÄTÖKSESSÄ

Näin sanoo senaattori Fulbright selittäen omalta kohdaltaan, että hän teki siinä "suurimman virheensä"

Washington. — Kolmen ja puolen vuoden kuluttua sen jälkeen kun Yhdysvallat aloitti Pohjois-Vietnamin pommituksen, on saatu raskauttavia todisteita siitä, että presidentti Johnson ja puolustusministeri McNamara turvautuivat petokseen saadakseen USAn kongressilta suostumuksen tähän sodan laajentamiseen.

Elokuun 6 päivänä 1964 McNamara sanoi senaatin ulkoasiainvaliokunnan kokouksessa, että Pohjois-Vietnamin tykkiveneet olivat suorittaneet "provosoimattoman" hyökkäyksen kaksi päivää sitä ennen Yhdysvaltain kahta hävittäjää vastaan "jotka olivat normaalisessa patrullitoimessa".

Tämän (pommituksen) johdosta presidentti Johnson antoi komennuksen suorittaa 64 lentohyökkäystä Pohjois-Vietnamin laivasto-asemaa vastaan — ollen se Yhdysvaltain ensimmäinen pommitushyökkäys Pohjois-Vietnamiin.

McNamaran ylläesitetyn selityksen vaikutuksen alaisena ollessa senaattori J. William Fulbright esitti senaatin käsiteltäväksi presidentti Johnsonin ns. Tonkinin lahden päätöslauselman, mikä tuli hyväksytyksi miltei yksimielisesti.

Viikon alussa senaattori Fulbright sanoi, että suostuessaan esittämään tämän päätöslauselmaehdotuksen senaatin käsiteltäväksi, "minä suoritin elämäni typerimmän teon".

Presidentti Johnsonin kongressille esittämässä päätöslauselmassa väitettiin, että Pohjois-Vietnamin alukset olivat "tarkoituksellisesti ja toistuvasti hyökänneet yhdysvaltalaislaivoja vastaan, jotka olivat laillisesti siellä, aiheuttaen siten vakavan vaaran kansainväliselle rauhalle.

Sen jälkeen tästä Tonkinin päätöslauselmasta on tullut tärkein lainopillinen ja poliittinen perusta Yhdysvaltain sodankäynnille Pohjois-Vietnamia vastaan.

Esittämättä kongressin hyväksyttäväksi sodanjulistusta Pohjois-Vietnamia vastaan, presidentti Johnson on käyttänyt Tonkin päätöslauselmaa sotatoimiensa eskaloinnin oikeuttajana, kunnes Etelä-Vietnamiin on viety noin 500,000 amerikkalaista sotilasta.

Nyt osoittautuu kuitenkin mr. McNamaran oman todistajalausunnon perusteella, että "hyökkäyksen" kohteeksi joutuessaan nämä yhdysvaltalaiset hävittäjät olivat vakoilutoimissa (eivätkä normaalisessa patrullissa) aikana, jolloin niistä vain 70 mailin päässä amerikkalaisten johdon alaisuudessa olleet Etelä-Vietnamin sotalaivat pommittivat Pohjois-Vietnamin tutkalaitteita.

Viisitoista tuntia ennen kuin niitä tulitettiin hävittäjät Maddox ja Tuner Joy varoittivat USAn korkeampaa päällystöä, että Pohjois-Vietnam pitää niitä (hävittäjiä) vihollisuuksina, jotka **avustavat etelä-vietnamilaisia hyökkäyslaivoja.**

Edellämainittu uusi tieto saatiin salaisesta kuulustelusta, jonka asiakirjat McNamara julkaisi viime lauantaina. Tässä asiakirjassa on 110 sivua ja noin 62,000 sanaa. Sensuuri oli vetänyt siitä yli noin 250 sanaa.

Kostohyökkäys Pohjois-Vietnamia vastaan tehtiin 12 tunnin kuluttua sen jälkeen kun näitä hävittäjiä vastaan sanottiin hyökätyn 64 mailia ulkona rannikosta.

Mutta 31 tunnin kuluttua pommitushyökkäyksen jälkeen eräs korkea-arvoinen laivaston upseeri lähetti niille hävittäjille sanoman että niiden tulisi ratkaista epäilyt laivoja vastaan tehdystä hyökkäyksestä.

Ja useita tunteja ennen ilmahyökkäyksen alkamismäärästä alivasto-osaston komentaja, joka oli Maddoxin kannella, ilmoitti Pentagonille:

> **"Tapahtumien tulkitseminen saattaa tiedoitetut yhteenotot ja torpedoinnin epäilynalaisiksi . . ."**

Edellämainitun sähkeen kopion johdosta McNamara intti nyt, että hyökkäykset (hävittäjiä vastaan) oli vahvistettu "todellisiksi" ennen kuin pommitusmääräys lähetettiin lentokoneiden tukilaivoille.

Pääasiallisin vahvistus (P-V:n hyökkäyksestä hävittäjiä vastaan) saatiin kaappaamalla Pohjois-Vietnamin veneiden ja niiden rannikkopäällystön väliset tiedonannot, mitkä osoittavat hyökkäyksen aikeita ja myöhemmin

(Jatkuu sivulla 4)

"Voittajalle" jäi vain Huen kaupungin rauniot

Taisteltuaan 25 päivää suuria "itsemurhajoukkoja vastaan" Keisarinosassa vain 20 siviiliä

Hue. — Vaikka jälestäpäin on ollut puhetta etelä-vietnamilaisten (Saigonin) asevoimien voitosta, Vapautusrintaman asevoimat riistivät niiltä kuitenkin voiton hedelmät sulattamalla pois miehensä, joita vastaan oli heitetty suhteellisen suuria asevoimia. Vapautusrintaman miehet eivät olleetkaan "itsemurhajoukkoja" eivätkä taistelleet "viimeiseen mieheen", asti, kuten jatkuvasti selitettiin amerikkalaisten toimesta Saigonissa.

Aina siihen asti kun Saigonin asevoimien toimesta lähetettiin sanoma "ei ole enää vastarintaa", 1:sen divisionan komentajat selittivät, että rakennuksissa "on ehkä 150 miestä, todennäköisesti sidottuna ketjuilla konekivääreihinsä".

Kuulusteluun perustuneet vakoilu tiedot osoittautuivat jälleen paikkansapitämättömiksi. Huen kaupungin keisarinosassa olevasta palatsista ei taistelun viime vaiheessa ammuttu yhtään laukausta — ja siellä ei ollut ketään muuta kuin 20 peloissaan ollutta siviiliä ja kaksi tämmingissä ollutta eteläkorealaista sotilasta.

Kukaan ei voinut sanoa minne kansallisen vapautusrintaman sotilaat olivat hävinneet. Avuttomat siviilit sanoivat puolustajien poistuneen edellisenä iltana. Yleisesti otaksutaan heidän poistuneen tulituksen aikana kaupungin länsipuolelle.

Puolustajien käytettävissä oli ollut vähän veden alle rakennettu jalkakäytävä-silta varsinaisen sillan vieressä . . . Mutta tosiasia on, että hyvin aseistetut Vietkong-partisaanit pitivät kaupungin palatsialuetta hallussaan suuria asevoimia vastaan 25 päivää — ja sitten siellä ei ollut enää mitään.

Puolustajien arvellaan päättäneen vetäytyä pois sen jälkeen kun katsoivat aiheuttaneensa yhdysvaltalaisille ja heidän liittolaisilleen riittävästi menetyksiä.

Peräänantamattomasti taistelleita vapautusrintaman sotilaita vastaan heitettiin Huen keisarinosassa suurin osa ensimmäisestä divisionasta, merijalkaväen prikaati ja panssaroituja ratsuväkiosastoja Saigonin asevoimien kohdalta, sekä yhdysvaltalaisten taholta merijalkaväen pataljoona ja toinen avustuskomppania, voimakkaita osia ensimmäisestä lentovoimien ratsudivisionasta sekä panssarivoimia, puhumattakaan laivoston ylläpitämästä tykkitulituksesta, helikoptereista ja hävittäjälentokoneista. Ja niitä kaikkia tarvittiin — mutta "voiton" jälkeen ei vastustajasta näkynyt jälkeäkään!

Johnson vie konkurssiin

New York. — New Yorkin kaupungin johtaja D. Lindsay arvosteli äsken jyrkästi hallituksen Vietnam-politiikkaa ja totesi sen kärsineen vararikon. Johnsonin hallituksella ei ole kuitenkaan rohkeutta tätä tunnustaa, sanoi kaupunginjohtaja puheessaan Portlandissa. Hän kehoitti USA:ta etsimään avoimen, rohkean ja rehellisen diplomatian avulla mahdollisuutta Vietnamin ongelman rauhanomaiseksi ratkaisemiseksi.

Republikaanien Harold Stessen tähdensi puolestaan puhuessaan Madisonissa, että kaikki yritykset päästä Vietnamin selkkauksen ratkaisemiseen sotilaallista tietä ovat tuomitut epäonnistumiseen.

"TYTTÖNSÄ" TAPPANUT SS-NATSI VAPAAKSI

Wiesbaden, Länsi-Saksa. — Oikeuskuulustelua seuraamassa olleet henkilöt esittivät suosionosoituksia kun tuomari julisti entisen SS-luutnantin syyllistyneeksi siihen, että hän oli vuonna 1941 antanut määräyksen murhata raskaana olleen neuvostoliittolaisen tyttöystävänsä — mutta antoi siten tälle SS miehelle täydellisen vapauden sillä perusteella, että ko. tytön murhaaminen ei ole natsi-rikos.

Tuomari Wilhelm Nilges sanoi, ettei hänen oikeuslaitoksensa voi tuomita nyt 55-vuotiasta Oskar Christia siksi kun se "teloitusmääräys" (?) ei ollut natsirikos, ja asia tulee niinmuodoin Länsi-Saksan rajoitussäädösten alaiseksi.

Tuomari sanoi Christin päättäneen hävittää 20-vuotiaan Vera Marcashevan estääkseen tytön aiheuttamasta mitään vaikeuksia hänen upseeriuralleen natsien SS-joukoissa toimiessaan poliisipataljoonan komentajana Harkovissa, Ukrainassa.

Christ päätti suorittaa eron itäisen miehitysalueen tavanomaiseen tapaan, kuten selitettiin, antamalla lähetilleen (orderly) määräyksen ampua Veran.

Eräs todistaja kertoi kuulleensa laukauksen mutta sanoi, ettei hän nähnyt tytön ruumista.

Syyttäjä vaati elinkautista vankilatuomiota murhayrityksestä, peräntyen alkuperäisestä murhasyytöksestä sen vuoksi kun ei voitu todistaa, että tyttö oli kuollut. SS luutnantti vapautettiin kuitenkin siksi, kun hänen miehitysalueella antamansa murhamääräys ei ollut tuomarin katsantokannan mukaan "natsirikos."

VAPAUS
(LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk: $10.00, 6 kk. $5.25
3 kk. 3.00
USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75
Suomeen: 1 vk. 11.50, 6 kk. 6.25

"Vapautettu" Hue

Saigonista tulleissa uutistiedoissa kerrotaan, että "Huen kaupunki on vapautettu".

Näin toteutui Etelä-Vietnamissa olevien Yhdysvaltain miehitysjoukkojen komentajan, kenraali Westmorelandin vaatimus, että sissit on karkoitettava Huen keisarillisesta kaupungista "hinnalla millä hyvänsä".

Ja mitä tarkoittaa tämä "hinnalla millä hyvänsä" vapauttaminen?

CBC-TV:n viime maanantaisesta uutiskuvauksesta saimme nähdä kuvia raunioituneesta Huen kaupungista missä amerikkalaiset "ampuivat kaikkea mikä liikkui", kuten uutiskuuluttaja sanoi, näyttäen välillä näitä ampujia, ja toisaalta niitä "liikkuvia" maaleja — pienine kantamuksineen, lapsia taluttavia naisia ja muita siviilejä.

Kuinka perusteellista työtä nämä "vapauttajat" tekivät se näkyy silminnäkijäin kertomuksista. Keyes Beech tiedoitti alkuviikolla Huen kaupungista, Etelä-Vietnamista mm. seuraavaa:

"On valitettavaa", sanoi USAn merijalkaväen ensimmäinen kersantti F. L. Standor. "Tämä oli ennen hyvin kaunis kauppala . . .

"Hue oli todella aikaisemmin "hyvin kaunis kauppala." Se oli myös Vietnamin kulttuurinen ja poliittinen keskus, oppikeskus . . . oppineiden ja ajattelijain koti.

"On asiallista puhua Huesta menneessä muodossa . . . . sillä sitä ei enää ole . . ."

Kaupungin linnoitetussa osassa näkyy vain muutamia siviilejä . . . Kuten Huen muutkin asukkaat (joita oli 109,000) he ovat joko kodittomia tai kotipaikoilta pois työnnettyjä ihmisiä. Sota on ollut suuri maahan tasoittaja."

Näin on siis historiallinen Huen kaupunki "vapautettu" niin perusteellisesti, että amerikkalaistenkin uutistoimistojen tiedonantojen mukaan kaupunki on 80-prosenttisesti raunioina!

Amerikkalaisilta ja heidän liittolaisiltaan kului 25 päivää Huen tuhoamiseen puhumattakaan nyt kaupungin asukkaiden kohtalosta. Mutta sen rakentaminen vaatii kuukausia ja vuosia ja sittenkään Huessa tuhottuja historiallisia ja kulttuurisia arvoja ei voida koskaan enää palauttaa.

Puhuessaan helmikuun alkupuolella USAn senaatin istunnossa, puolustusministeri Robert McNamara valitti etelä-vietnamilaisten kiittämättömyyttä.

Hän sanoi yhdysvaltalaisten käyttäneen Vietnamin sotaan 26.3 miljardia amerikkalaista dollaria ja valitti:

"Huolimatta siitä kuinka paljon resursseja me myönnämme siihen taisteluun, me emme voi varata etelä-vietnamilaisille tahdonlujuutta itsenäisenä maana säilymiseksi . . . tai kykyä ja itsekuria mikä kansalla tulee olla itsensä hallitsemiseksi."

Tämän puheensa, pankaamme merkille, mr. McNamara piti aikana jolloin yhdysvaltalaiset syöksypommittajat, tykit ja tankit tekivät hävitystyötä Etelä-Vietnamin kymmenissä kaupungeissa ja kylissä.

Nyt on Huen kaupunki ja kymmeniä muita "vapautettu". Kuten Hitler "vapautti" olemassaolostaan toisen maailmansodan aikana Guernican ja Lidicen nyt on presidentti Johnsonin asevoimat tuhonneet maan tasalle Ben Tren, sekä 80-prosenttisesti ja ties kuinka suuressa mittakaavassa Etelä-Vietnamin muita kaupunkeja.

"Kiittämättömyys" on todella huipussaan jos etelä-vietnamilaiset eivät kaiken tämän jälkeen laula kiitosta ja ylistystä "auttajilleen" ja heidän rikoskumppaneilleen!

Kehno on kuva

Liberaalien johtajan ehdokkuutta tavoitteleva Paul Hellyer kuuluu sivumennen sanoen John Diefenbakerin "koulukuntaan" siinä, että Canadan eri kansallisuusryhmien rivejä on hajoitettava lupaamalla yhtä hyvää ja kahta kaunista niille, jotka mielistelevät isoisiä, ja kiroamalla hornan kattilaan ne, jotka rohkenevat omaksumaan itsenäisen asenteen päivän tapahtumista. Mr. Hellyer valitti alkuviikolla televisioruudun välityksellä, että canadalaiset ovat saaneet hänestä huonon kuvan.

Nykyaikana voidaan kyllä käyttää monenlaisia keinoja rumienkin tapausten "kaunistamiseksi", mutta yleisesti puhuen ei ole sen paremmin valokuvaajan kuin kuvastimenkaan vika, jos henkilökuvasta tulee mallinsa kaltainen.

Ja jos mr. Hellyer katsoo tarkkaan omaa poliittista kuvaansa, niin se on tämän hetken tärkeimmässä asiassa kaikkea muuta kuin kaunis.

Tietäen, että canadalaiset eivät halua sotaa, vaan rauhaa, mr. Hellyer sanoo olevansa "rauhan kannattaja" jotenkin samalla tavalla kuin farisealaiset sanovat pyrkivänsä taivasten valtakuntaan. Ja kun rauhaa julistavien verhojen alta näkyy kuvatessa sotahaukan terävät kynnet, niin vika ei ole silloin kuvan ottajassa, vaan itse mallissa.

Puhuessaan jokin aika sitten Montrealissa Sir George Williamsin yliopistossa, mr. Hellyer joutui pahempaan kuin pulaan opiskelijain kysymyksiin antamiensa vastausten yhteydessä. Pyydettäessä vakuutusta ettei sotamateriaaleja myydä Vietnamissa käytettäväksi hän sanoi, että tilanne ei ole vallan näin yksinkertainen.

Olen varmasti rauhan kannattaja, hän selitti, mutta on hyvin monimutkainen tehtävä kun määritellään, mikä on sotamateriaalia. Jos tätä lajittelua viedään kyllin pitkälle, silloin voidaan kuvitella, että canadalaiset kieltäisivät yhdysvaltalaissotilailta ruokatarpeita.

Kun toinen opiskelija esitti, että eikö ampuma-asetta voida määritellä sotamateriaaliksi, niin mr. Hellyerin kerrotaan sanoneen, että tässä myös on "todellinen käytännön ongelma".

"Esimerkiksi", hän selitti asekaupasta saatavia verirahoja vilkuillen, Yhdysvaltain ja Canadan puolustustuotanto-sopimuksen lopettaminen tarkoittaisi, että Montrealissa suljettaisiin kaksi suurinta teollisuuslaitosta, Canadair Ltd. ja United Aircraft Corp. . . . "Tämä on hyvin herkkä alue siksi kun olemme liitossa Yhdysvaltain kanssa . . ."

Jos montrealilaiset opiskelijat saivat hänestä tilaisuudessa "ruman kuvan", niin ketä muuta voi mr. Hellyer syyttää kuin itseään?

K. L. Kulo:

SIPERIASTA VILJAA HAKEMASSA 1918

Ensimmäinen maailmansota oli jo ennättänyt loppuvaiheeseen. Sen kantapäillä kulkivat nälkä ja vallankumous. Venäjä oli jo irtaantunut sodasta ja keisari syösty vallasta. Hänen tilalleen tullut porvarillinen hallitus oli myös saanut matkapassin ja bolshevikit olivat temmanneet hallitusohjat käsiinsä. Lokakuun vallankumouksen jälkeen tilanne Neuvostoliitossa oli useiden vuosien ajan varsin sekasortoinen valkoisten yrittäessä saada Leninin johtaman bolshevikkihallituksen kukistetuksi. Ratkaisevan voiton bolshevikit saavuttivat vasta v. 1920.

Venäjän työväestön valtaannousu tarjosi varmat edellytykset Suomen itsenäisyyden tunnustamiselle. Sitä vaati jo vuoden 1917 heinäkuussa pidetty Venäjän työläisten ja sotilaiden neuvoston kokous ja virallisen vahvistuksen maamme itsenäisyydelle antoivat jouluk. 31 pnä 1917 bolshevikkien suuret johtajat Lenin ja Stalin.

Näin Suomen kansa sai itsenäisyytensä ja vapauden ohjakset omiin käsiinsä. Mutta se ei ottanut sitä vastaan ehjänä ja yksimielisenä. Porvariston ja työkansan välillä vallitsi syvä kuilu. Työn ja pääoman välinen taistelu oli vuosi vuodelta kiristynyt. Siihen vaikuttivat monet syyt. Yksi kaikkein tärkeimmistä syistä oli elintarvikepula, joka monilla teollisuusalueilla oli kehittynyt nälänhädän astelle. Se koski kipeästi vain vähävaraista kansanosaa, jonka mieltä katkeroitti erityisesti se, että porvaristo suositteli jäkäliä työkansan ravinnoksi. Punakaartilaiset saivat tästä aiheen liittää marssilauluunsa seuraavan värsyn:

"Vieläkö nytkin me kärsittäis
ja herrain jäkäliä järsittäis.
Ei — ollaan me kaikki samas
leivässä
tai kuollaan herrain kanssa
yhdessä."

Tammikuun 28 päivän vastaisena yönä 1918 puhkesi kansalaissota. Maamme eteläinen osa joutui punaisten hallintopiiriin ja elintarvikkeista rikkaampi Keski-Suomi sekä maamme pohjoisosa valkoisten hallintaan. Näin punaisen alueen hallitus joutui peräti huolestuttavaan tilanteeseen. Oli saatava jostain viljaa ja muita elintarvikkeita. Tiet muihin ulkomaihin paitsi Venäjälle olivat poikki. Ainoa keino oli kääntyä bolshevikkien puoleen. Neuvotteluja asiasta käytiin lähinnä Leninin kanssa, joka lupasi tehdä kaikkensa Suomen työväestön auttamiseksi. Mutta nälänhätä vallitsi myös Venäjällä. Viljaa tosin oli runsaasti, mutta se oli kaukana Siperiassa. "Jos voitte omalla rautatiekalustollanne noutaa sitä sieltä, niin hyvä on", Lenin sanoi ja allekirjoitti asian vaatimat paperit.

Viljan hankkiminen jäi siis Suomen punaisen hallituksen hoidettavaksi. Kansanvaltuuskunta otti yhteyden rautatieläisten järjestöihin ja Pasilan konepajalla ryhdyttiin kiireesti kokoamaan junia. Rautatieläiset ymmärsivät tehtävän vaikeuden. Matkan pituus Siperiaan ja takaisin oli noin 7,000 kilometriä. Sellaisella matkalla täytyi veturin ja vaunujen olla kunnossa. Lisäksi oli otettava huomioon mahdolliset yllätykset matkatessa halki vallankumouksen kuohuttaman maan.

Ensimmäinen viljajuna lähti matkalle helmikuun 19 pnä. Siinä oli 50 ilmajarruilla varustettua vaunua. Junan miehistö käsitti yhteensä 32 miestä. Mukana olivat mm. seppä, puuseppä, peltiseppä, viilari ja kaksi kokkia sekä vanha vallankumouksellinen Jukka Rahja, joka kielitaitonsa ja riuskan käyttäytymisensä ansiosta osoittautui korvaamattomaksi. Johtavana henkilönä junassa oli helsinkiläinen veturinkuljettaja J. V. Ahman.

Parin päivän jälkeen juna saapui Pietariin, josta helmikuun 23 päivän aamuna jatkettiin kohti Siperiassa sijaitsevaa Omskin kaupunkia. Jo menomatkalla syntyi vaikeuksia. Sotarintamat olivat kaikkialla hajonneet ja rintamilla vuosikausia kärsineet joukot pyrkivät kotiseuduilleen Kaikki vastaan tulleet junat olivat täynnä rintamilta palaavia sotilaita. Heitä oli vaunuissa, vaunujen katoilla, vaunujen välissä ja jopa vaunujen allakin. Kymmenet tuhannet saivat suorittaa kotimatkan jalkapatikassa. Asemilla seisoskeli tällaisia, lopen väsyneitä sotilaita joukottain — monilla aseet mukaanan. Suuria vaikeuksia syntyi, kun aseistetut joukot yrittivät ottaa tyhjiä vaunuja sisältävän viljajunan haltuunsa ja kääntää sen takaisin länttä kohti. Mutta Leninin antama todistus ja Jukka Rahjan tiukka ote tehosivat ja viljajuna sai jatkaa suunniteltua matkaansa.

Maaliskuun 3 pnä juna saapui Omskiin Vallankumouksen vaikutus tuntui kaupungissa voimakkaana. Lähiseuduilla oli vastavallankumouksellisia joukkoja, minkä vuoksi työläiset menivät tehtaisiin kiväärein aseistettuina. Vilja oli Omskin ulkopuolella ja sianlihaa oli runsaasti saatavissa. Junan miehistö halusi kuitenkin vain viljaa. Omskin viranomaiset selittivät sitä olevan tavattomasti Siperiassa, mutta olojen rauhattomuus esti sen hankkimisen. Pitkällisten neuvottelujen jälkeen osoitettiin junamme määräpaikaksi Moskalenkin kaupunki, jossa oli runsaasti viljaa varastoituna. Sen saanti ei ollut kuitenkaan helppoa. Paikalliset asukkaat, joista monet puhuivat saksaa, eivät katselleet viljan poiskuljettamista suopein silmin. Viljan vastikkeeksi oli junaan Suomesta lähdettäessä otettu separaattoreita ja muita maatalousvälineitä. Kuitenkin vasta kymmenen päivän jännittyneen odotuksen jälkeen sopimus viljan ostamisesta saatiin aikaan. Mutta sitten pantiinkin tuulemaan. Jokainen mies sai ahertaa niin paljon kuin jaksoi. Maaliskuun 19 pnä saatiin 30 vaunullista viljaa lastatuksi ja hetkeäkään viivyttelemättä lähdettiin kotimaata kohti.

Matka Siperiasta Suomeen oli pitkä. Sen kestäessä saattoi moni vaara kohdata junaa miehistöineen. Vallankumous Venäjällä ei ollut vielä ratkaistu, vaan vallankumoukselliset ja vastavallankumoukselliset joukot iskivät rajusti yhteen. Jos viljajunamme olisi matkallaan joutunut vastavallankumouksellisten käsiin, olisi siinä ollut leikki kaukana. Leninin antamasta lupatodistuksesta ei silloin olisi ollut hyötyä, päinvastoin. Onneksi näin ei kuitenkaan tapahtunut.

Raskaasti lastattu viljajuna ja varsinkin sen veturi joutuivat kovalle koetukselle. Pulmia aiheutti myös Siperian suolainen vesi, joka pyrki pilaamaan veturin kattilan. Kerran veturin uhkasi tehdä käyttökelvottomaksi tulitustuubien höllentyminen, sillä niiden tiivistämiseen tarvittava mankeli oli unohtunut kotiin. Onneksi mukana ollut seppä oli erittäin taitava ammattimies. Vasaroimalla hän pystyi tiivistämään tuubit käyttökelpoisiksi. Siperian pitkällä radalla eivät vaurioitta selvinneet myöskään raskaasti lastatut viljavaunut. Niiden kytkimet taittuivat usein, ja monien pulmien jälkeen junan saavuttua lähimmälle asemalle vaurioitunut vaunu siirrettiin ja yhdistettiin apukytkimillä junan hännänpäähän.

Tärkeintä oli, että arvokas viljalasti saatiin yhtään vaunua kadottamatta Suomeen. Leninin antama "passi" oli 7,000 kilometrin taipaleella välttämätön ja tehoisa. Sen ja monet vaikeudet voittaneen junan miehistön sitkeän ja urhoollisen työn ansiosta porhalsi viljajuna maaliskuun 30 päivän iltana klo 10 komeasti Helsingin asemalle.

Kun vastustajamme porvarit, olivat uskotelleet kansalle, ettei junassa ole viljaa vaan aseita, avattiin vaunujen ovet Helsingin asemalla juhlallisesti. Kansalla oli tilaisuus todeta, miten naapurimaamme Neuvostoliitto, vaikka oli itse erittäin suurissa vaikeuksissa teki kaikkensa meidän vaikeuksiemme poistamiseksi. Se oli kaunis osoitus kansainvälisestä solidaarisuudesta.

Viljajunia lähetettiin kohti Siperiaa kaikkiaan neljä. Ennen toisen viljajunan saapumista takaisin joutui Viipuri valkoisten haltuun, joten sen Siperiasta tuoma kaura jäi Pietariin. Kolmas viljajuna ryöstettiin paluumatkalla ja neljäs viljajuna joutui jo menomatkallaan jäämään Pietariin.

Kirjeitä

KANSANVALTAA JA SIVISTYSTÄ

Nyt meillä canadalaisilla on taasen ollut oikein erikoinen näytös tuosta kapitalistisesta, kaksipuolueellisesta kansanvallasta. Koska siellä ei yksi puolue ole saanut täyttä enemmistöä niin siellä riidellään keskenään, ja valtiolaiva seisoo paikallaan ja menee enempi taakse kuin eteenpäin.

Ja me kansana uskomme ja luotamme tuohon kansanvaltaan, kun me saamme niitä äänestää, ja sitten kun ne alkavat nuo kukkotappelut niin saamme radiosta ja TV:sta kuulla ja nähdä kuinka siellä edistytään, sekä maksaa laskut. Todellisuudessa mitään kansanvaltaa ei missään maassa ole koskaan ollutkaan niin kauan kuin tuota valtiovaltaa on ollut. Vaikka siellä on useampia puolueita, jos ei joku puolue saa täyttä enemmistöä, niin sitä aina seuraa uudet vaalit. No saa siellä toisetkin puolueet sanoa mielipiteensä, mutta päätöksen tekee enemmistö ja useaan kertaan.

Meillä niinkuin muuallakin on kommunistipuolue julistettu miltei laittomaksi. Suomi on tällä kertaa ehkä ainoa kapitalistinen maa jossa on kansanvaltaisin komento siinä määrin, että kommunisteillakin on täydet kansalaisoikeudet.

Ja kun tuolla Vietnamissa on kommunistinen hallitus, niin sitä on lähtenyt maailman mahtavin hallitus kukistamaan ja niin saa vain menetellä ettei luulisi enään sellaista tapahtuvankaan nykyisen sivistyskansojen taholta.

Mutta näyttää siltä, että mitä korkeammalle tuo kapitalistinen järjestelmä pääsee, sitä raaemmaksi se tulee. Koko sen kehitys ja tekniikka kohdistetaan ihmisten murhaamiseen, meidän oikeuslaitoksissamme tuomitaan ihmisiä raiskauksista ja murhista, mutta kun raiskataan ja murhataan kokonaisia kansakuntia niin se pidetään oikeutettuna tämän kapitalistisen rikosjärjestelmän ylläpitämiseksi.

Villipedotkin kesyyntyvät ihmisiin kun niitä kohdellaan hyvin, mutta ihmisistä tehdään villipetojakin raaempia. Voidaanko tätä kutsua sivistykseksi.

— I.S., Port Arthur, Ont.

SOSIALIDEMOKRATIAN 2 MAHDOLLISUUTTA

Sosialidemokraattisilla puolueilla on valittavanaan kaksi tietä. Ne jotka jatkavat oikeistososialidemokratian vanhaa antikommunistista linjaa ja menettävät yhä asemiaan tai ryhtyvät yhteistyöhön kommunistien kanssa, mikä tietää sosialidemokratian merkityksen lisääntymistä. Näin kirjoittaa Ernest Henry NKP:n johtavan teoreettisen julkaisun Kommunistin viime numerossa julkaistussa laajassa erittelyssään "Sosialidemokratian historiallinen kohtalo."

Kirjoittaja vertailee sosialidemokraattien ja kommunistien puolen vuosisadan taivalta ja tulee johtopäätökseen, että "sosialidemokratia ei ole luonut mitään suurta tänä puolivuosisatana. Se ei ole toteuttanut suuria vallankumouksia, ei pystyttänyt suurvaltioita, eikä tarjonnut ihmisille suuria aatteita. Se on ollut hedelmätön".

Sosialidemokratian ei kuitenkaan ole pakko jäädä polkemaan paikoilleen, huomauttaa kirjoittaja. "Historia ei koskaan ole sulkenut lopullisesti tietä järjestöiltä, joihin osallistuu laajat joukot, vaikka näiden järjestöjen johtajat olisivatkin vieneet ne umpikujaan."

SUOMEN ESIMERKKI

Koko puolivuosisatainen historia vahvistaa, että sosialidemokratia on poikkeuksetta saavuttanut menestystä silloin, kun se vaikka väliaikaisestikin on luopunut antikommunismista ja ryhtynyt yhteistyöhön kommunistien kanssa.

Suomen sosialidemokratia oli aikanaan kaikkein oikeistolaisin maailman sos. dem. puolueista ja vasta puolitoista vuosikymmentä toisen maailmansodan jälkeen puolueen piirissä alettiin oivaltaa mitä antikommunismi on sille maksanut, toteaa kirjoittaja ja viittaa sosdemokraattien vaalitappioon vuonna 1962.

Kirjoittaja vertaa Suomen sosialidemokraattien nykyistä tilaa Länsi-Saksan sosialidemokratiaan ja toteaa, että Suomen sosialidemokratia on päässyt "vaikeasta kriisistä, sillä on johtava asema hallituksessa ja kansan luottamus sekä hedelmällinen yhteys työväenliikkeen edistyksellisen siiven kanssa."

Länsi-Saksan sosialidemokraattisessa puolueessa sitä vastoin vallitsee "täydellinen luottamuksen puute tulevaisuuteen ja kasvava rauhattomuus joukoissa, sitä odottavat uudet tappiot vaaleissa ja ennen kaikkea uhka joutua uudelleen taantumuksen aseeksi ja sen jälkeen heitetyksi laidan yli."

"FILOSOFINEN KIISTA JATKUKOON!"

"Kommunistit eivät vaadi sosialidemokraatteja luopumaan itsenäisyydestään. He eivät aseta ehdoksi sitä, että sosialidemokraatit omaksuisivat heidän ohjelmansa. He eivät aio puuttua sosialidemokraattisten puolueiden sisäasioihin. Kommunistit eivät halua käyttää sosialidemokraatteja hyväkseen mihinkään salattuihin tarkoituksiin, kuten eivät salli kenenkään tekevän itselleenkään. Se mihin kommunistit pyrkivät on yhteistoiminta yhteisten tavoitteiden puolesta."

Yhteisenä tavoitteena kirjoittaja pitää sodan ja fasismin uuden nousun estämistä, kansan elintason nostamista ja rauhanomaista rinnakkainoloa. Niiden toteuttamisessa yhteistyö on tarpeen korostaa kirjoittaja ja huomauttaa, että "teoreettinen ja filosofinen kiista kommunistien ja sosialidemokraattien kesken todennäköisesti päättyy vasta kun sosialismi luodaan koko maailmassa."

IMPERIALISMI EI OLE PAPERITIIKERI

Moskova. — Koko Neuvostoliiton korkein poliittinen ja sotilasjohto sekä yhdentoista sosialistisen maan puolustusministerit osallistuivat perjantaina Kremlin kongressipalatsissa järjestettyyn Neuvostoliiton asevoimien 50-vuotispäivän päätilaisuuteen.

6,000-päinen moskovalaisyleisö osoitti voimakkaasti suosiotaan kun puolustusministeri Andrei Gretshko muisteli puheessaan kansallissodan ja toisen maailmansodan ajoilta tunnettuja johtajia. Puhemiehistössä istunut tuuheaviiksinen marsalkka Semjon Budjonnyi sai osakseen yleisön erityisen lämpimät aplodit, samoin kuin marsalkat Klement Voroshilov ja Mihail Tuhatsevski sekä Stalin, jonka Gretshko mainitsi puolustusneuvoston puheenjohtajan ominaisuudessa.

— Nykyinen imperialismi ei ole mikään paperitiikeri, vaan vaarallinen vastustaja, jonka edessä on oltava valpas ja pidettävä huoli puolustuskunnosta, sanoi Andrei Gretshko puheessaan. Hän — kuten myös Leonid Brezhnev maan korkeimman johdon tervehdystä esittäessään — syytti USA:ta Vietnamin sodasta ja kansainvälisen jännityksen lisäämisestä.

Neuvostoliiton asevoimat "kykenevät suorittamaan menestyksellisiä sotatoimia kaikissa oloissa, maalla, ilmassa ja merellä, päivällä sekä yöllä käyttäen ydinaseita tai ilman niitä", sanoi Gretshko.

Paljon huomiota osakseen saanut asevoimien vuosipäivä päättyi Moskovassa ja muissa Neuvostoliiton suurimmissa kaupungeissa valtavaan ilotulitukseen.

Kirjoituksia ja kuvia halutaan VAPPU-julkaisuun

VAPPU-julkaisu ilmestyy tänäkin keväänä hyvissä ajoin ennen toukokuun ensimmäistä päivää. Avustajilta pyydetään taas julkaisuun kirjoituksia; kertomuksia, novelleja, muistelmia, runoja ja muita sekä kirjoitusten yhteyteen tai muuten julkaisuun sopivia kuvia. Kuvat palautetaan pyydettäessä takaisin. Olkaa ystävällisiä ja lähettäkää avustuksenne niin pian kuin voitte — viimeistään maaliskuun 16 päivään mennessä.

Etukäteen avustuksesta kiittäen.

VAPPU-julkaisun toimitus
Box 69, Sudbury, Ont.

Tilatkaa Vapaus!

PÄIVÄN PAKINA

KENESTÄ SUOMEN PÄÄMINISTERI?

Nyt kun olemme selviytyneet joko kunniallla tai kunniattomasti, miltä kantilta nyt halutaan asiaa katsella, kotoisesta hallituskriisistä täällä Canadassa, huomio siihen, että Suomen uuden hallituksen muodostaminen ei tapahtunutkaan niin nopeasti mitä esim. presidentti Kekkonen toivoi ja mikä olisi epäilemättä ollut suotavaa.

Ja kun asia pitkistyy, niin se saattaa mutkistua — ainakin vähäksi aikaa.

Mutta miksi on Suomessa muodostettava uusi hallitus? Ei siellä ole hallitus saanut sen paremmin äänestystappiota kuin epäluottamuslausettakaan?? Ei ole suoritettu eduskunnan vaaleja eikä nykyisen eduskunnan virkakausi ole päättynyt.

Selvityksenä taitaa olla tapakysymys. Kun on tapana ollut, että uuden presidentin valinnan jälkeen muodostetaan uusi hallitus, niin siitä tavasta on pidettävä kiinni, tai muuten menee maan asiat päin mäntyä.

Mutta mistä sitten kiikastaa se, ettei sosialidemokraattinen puolue eduskunnan suurimpana ryhmänä löydä itselleen sopivaa pääministerinehdokasta?

Miksi ei hyväksytty Rafael Paasiota, vaan tuotettiin eläkkeelle pian jäävä "viinakauppias" (valtion viinakauppojen pääjohtaja) K.-A. Fagerholm Helsinkiin ilmoittamaan, että hän ei syystä tai toisesta halua ryhtyä uuden hallituksen muodostamishommaan?

Tämäntapaisiin kysymyksiin saamme ehkä jonkinlaisen vastauksen tutustumalla mitä kirjoittavat asiasta Helsingin lehdet.

"Suomenmaan" pakinoitsija Kassu-Pekka arveli, että "sosialidemokraattien johtoportaassa eivät komentosuhteet tunnu olevan oikein raiteillaan. Siellä pelataan eräänlaista piiloleikkiä, jossa on arvattava kuka kukin on. Puolueneuvosto päätti äskettäin, että puolueen johtaja ei saa olla pääministeri eikä pääministeri puolueen johtaja. Nyt ei puolue tunnu tietävän, kuka on pääministeri, kuka puheenjohtaja.

Ent ä minkä vuoksi sosialidemokraatit manööveerasivat tällä tavoin?

Syitä on kaksi.

Ensiksi sosdem puolue haluaa loitontaa hallitusvastuun sosialidemokraattisen puolueen vastuusta.

Toiseksi sosialidemokraattien keskuudessa ei olla yksimielisiä pääministerin henkilöstä. Ilmeisesti huomattava enemmistö kannattaa Paasiota pääministeriksi. Eräät sensijaan kannattavat itseään tai jotain muuta. Tuskin kuitenkaan voi tapahtua muunlaista ratkaisua kuin että Paasio saa huolekseen hallituksen kokoamisen . . .

"Päivän Sanomien" Eskonen sanoo, että sellaista kohtelua Rafael Paasio ei toki olisi ansainnut kuin hänen omansa ovat nyt hänelle antaneet ja kirjoittaja jatkaa:

"Kiittämättömyys on maailman palkka, sanovat vanhat. Sillä vaikka Rafael Paasio ja Erkki Raatikainen ovat niska limassa kiskoneet puoluettaan kuiville ulkopolitiikan hetteestä, niin nyt sitä taas oikein vahvistetun mieskuoron voimalla lauletaan uudelleen suohon suolivyöstä . . ."

Tamperelainen sosialidemokraattinen "Kansan Lehti" ei ole lainkaan iloissaan siitä kun puolue kaatoi Rafael Paasion. Lehden pakinoitsija Rivimies kirjoittaa:

". . . Hän (Fagerholm) on vasta viime yönä saapunut kotiin ulkomailta, joten Kallella on puhtaat paperit ainakin siinä, ettei hän itse ole pyrkinyt tälle paikalle . . . . Oma henkilökohtainen tuntemukseni tästä self made manista ei ole kovin häävi . . ."

"Kansan Uutiset" pitää Fagerholmin kielteistä päätöstä "viisaana" ratkaisuna ja pahoittelee sitä kun pääministeriehdokkaan haku vie kallista aikaa pois ohjelmakysymysten käsittelystä.

Lehti viittaa jonkun toisen lehden ennusteluun, että "Paasio nousee kaiken jälkeenkin vielä uudelleen kuvaan" ja sanoo että "ennustelut saattavat joskus toteutua".

— Olisi se hupaisaa, kirjoittaa Kansan Uutiset lehden pakinoitsija Taavetti, jos uusi pääministeri presidenttiä tervehtiessään esittäisi itsensä Rafael Paasioksi, Silloin sekä uuden presidentin että uuden pääministerin nimet olisivat samat kuin entisen presidentin ja pääministerin.

"Uuden Suomen" nimimerkki Kapiteli on kuitenkin toista maata sanoen olevansa "valmis lyömään vetoa seitsemän kolmea vastaan, että Fagerholm lyhyehkön neuvotteluvaiheen jälkeen ottaa vastaan hallituksen muodostajan tehtävän."

Kapiteli esittelee sitten toivomuksen Fagerholmin hallituksen heikkouden suomasta "etuisuudesta" kokoomukselle kirjoittamalla haikeasti: "Hallitus sitten (kun Fagerholm suostuu) nimitetään, mutta jaksaako se seuraaviin normaaleihin vaaleihin asti on jo eri asia."

Perästä kuuluu sanoo torventekijä, mutta ilmeistä on että nykyistä hallitussuuntaa vastustavat piirit, olkoon sitten kysymys Uuden Suomen Kapitelista tai sosdem puolueen oikeistosta, ovat työntäneet lusikkansa aika syvälle tähän soppaan. — Känsäkoura.

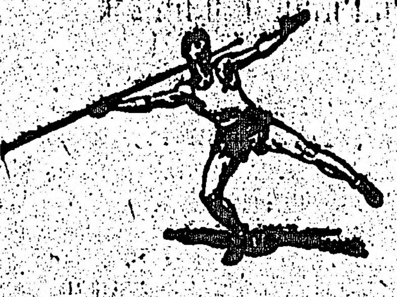

Urheilua

Hollannin Schenk johti lauantaina MM-luistelussa

Göteborg. — Hollannin Ard Schenk johtaa ensimmäisen päivän jälkeen MM-luistelua vaikka ei voittanutkaan kumpaakaan matkaa. Pikamatkan voiton vei Japanin Keiichi Suzuki ja 5,000 metrillä oli kestävin Norjan Fred Anton Maier. Norjan Magne Thomasen on yleispisteissä toisena ja uhkaa viedä myös maailmanmestaruuden ennen Schenkiä.

Kilpailujen tulostaso muodostui odotetusti korkeaksi. Suomalaisluistelijoilla ei ollut mitään sanomista. Kimmo Koskinen sijoittui 5.000 metrillä 14. ajalla 7.44,3 500 metriä taittui 42,2.

MM-LUISTELUN TULOSTAULUKKO

500 metriä:
1) Keiichi Suzuki Japani 40,3,
2) Neil Blatchford USA 40,6
3) Ard Schenk Hollanti 41,2
4) Magne Thomasen Norja 41,5
5) Björn Tveter Norja 41,6
6) Gerhard Zimmermann Länsi-Saksa 41,7,

5,000 metriä
1) Maier 7.25,0
2) Verkerk 7.30.9
3) Bols 7.32,1
4) Höglin 7.32,9 (uusi Ruotsin ennätys)
5) Thomasen 7.34,0
6) Guttormsen 7.34,8.

Saksan Birleback pukkasi 19,37

Cosford, Englanti. — Länsi-Saksa voitti Englannin miesten yleisurheilumaaottelussa lauantaina pistein 78—67 Cosfordissa lähellä Wolverhamptonia.

Saksan Heinfried Birlenbach saavutti kuulantyönnössä uuden sisäratojen Euroopan ennätyksen 19,37. Toisena oli hänen maanmiehensä T. Blocker tuloksella 18,01 ja kolmantena Ison-Britannian W. Tancred vaatimattomalla tuloksella 16.-38.

Oma suu miähest suurima hullure ai ilmoittaa.

Uudenkaupungin seutu

Siunakka lapse itten, nyt tule pohilaissi.

Uudenkaupungin seutu.

Senja Pusula voitti reilusti kultamitalitytön

Falun. — Suomen Senja Pusula, joka naisten pitkällä matkalla sai tyytyä 12. tilaan olympiakisoissa, löi runsaalla puolella minuutilla kaksinkertaisen olympiakultamitalivoittajan Ruotsin Toini Gustafssonin naisten 10 km:llä Ruotsin hiihtokisojen jatkuessa lauantaina. Kolmantena oli isänmaan toinen vahva nimi Barbaro Martinson.

Inkeri Korhonen kiilautui myös 10 parhaan joukkoon ja sijoittui yhdeksänneksi ennen mm. Norjan valttia Inger Auflesia. Suomen kolmas edustaja Kirsti Karvonen oli 13. sijalla.

Yhdistetyn kilpailussa ei mäenlaskun jälkeen selvässä johdossa ollut Gert Andersen pystynyt pitämään puoliaan, ja Neuvostoliiton Aleksander Nosov vei voiton pistein 434,36. USA:n John Bower oli kilpallujen suuryllätys ja vei toisen tilan ennen Norjan Mikkel Doblougia. Andersen sai tyytyä seitsemänteen tilaan.

TULOKSIA

Naisten 10 km: 1) Senja Pusula Suomi 36.30, 2) Toini Gustafsson Ruotsi 37.05, 3) Barbro Martinsson Ruotsi 37.12, 4) Berit Mördre Norja 37.21, 5) Britt Strandberg Ruotsi 38.00, 6) Ludmila Sergejeva Neuvostoliitto 38.27.

Yhdistetyn kilpailu: 1) Aleksander Nosov Neuvostoliitto 434,35 pistettä
2) John Bower USA 432,50
3) Mikkel Doblong Norja 425.18
4) Kaare Olav Berg Norja 423,95
5) Sven-Olov Israelsson Ruotsi423,-73.
6) Juri Kosulin Neuvostoliitto 420,-40.

Yhdistetyn 15 km: 1) Svendsen 50,-01.
2) Berg 51.03
3) Dobloug 51.10
4) Bower 51.37
5) Jensvoll 52.33
6) Nosov 52.51
10) Piirainen 53.48.

USA pitää juntan pystyssä

Kööpenhamina. — Kreikan vastarintaliike kasvaa jatkuvasti, ja jollei sotilasjuntta pian kukistu saattaa maassa tulla välienselvittely vallanpitäjien kanssa, sanoi Kreikan entinen talous- ja suunnitteluministeri Andreas Papandreou Kööpenhaminassa perjantaina järjestetyllä lehdistövastaanotolla.

Jos Yhdysvallat lopettaa sotilaallisen apunsa juntalle ja jos se yhdessä muiden länsimaiden kanssa lakkaa myös taloudellisesti avustamasta junttaa, voidaan se kukistaa paljon nopeammin ja vähin uhrein. Jos näin ei tapahdu, voidaan osoittaa, että kansa nousee, vastarintaan ja monia ihmishenkiä menetetään, hän mainitsi.

Maanpaossa oleva kreikkalainen politiikko, joka vapautettiin vankeudesta jokin aika sitten, arveli, että kuningas Konstantin olisi voinut kaataa juntan viime joulukuussa, jos hän olisi todella sitä halunnut. Tämä ei olisi kuitenkaan tapahtunut ilman verenvuodatusta. Seuraava yritys sotilashallituksen kukistamiseksi tulee luultavasti demokraattisten upseereiden taholta. Papandreon sanoi.

UUSIA MENESTYSROMAANEJA

CATHERINE GAVIN:

VERENPUNAINEN KUU

319 SIVUA — HINTA SID. $4.40

Italian vapaustaistelun värikkäät ajat ovat "Linnoituksen" tekijän uuden romaanin aiheena. Tapahtumat siirtyvät Kalifornian kultakentiltä pieneen ranskalaiseen kylpyläkaupunkiin, Tulleries'n sihisevien kaasulamppujen kajosta joutilaana uinuvalle Rivieralle. Kokoavana voimana on sorretun kansan pyrkimys vapauteen, Italian risorgimento — lyösnousemus. Tosiasioihin perustuva tieto muodostaa luotettavan taustan, jolle rohkea mielikuvitus hahmottaa omalaatuisen kiehtovan aikakauden.

MARIA ROLNIKAITE:

EN VOI VAIETA

232 SIVUA — HINTA SID. $4.25

Me olemme lukeneet Anne Frankista emmekä voi unohtaa häntä. Tässä on toinen hänen kaltaisensa, hänen ikäisensä tyttö, joka kotikaupungissaan Vilnassa kertoi päiväkirjalleen nuoren elämänsä iloisista tapahtumista. Sitten hän koki kauhun: hirveät uutiset, sodan, eron vanhemmista, elämän ghetossa, umpeen muurattujen katujen sokkeleissa. Maria ei luopunut muistiinpanoistaan. Pienille paperilapuille hän teki tunnontarkkoja merkintöjä. Keskitysleirillä hän jatkoi kirjoittamista — sementtisäkkien riekaleisiin. Kun paperi loppui, hän opetteli asiat ulkoa, painoi ne verikirjaimin mieleensä. Muistamisen halu auttoi häntä kestämään.

"Jälleen yksi niitä kirjoja, joihin soisin jokaisen ihmisen tutustuva, joita soisi luettavan, ajateltavan. Ei pidä unohtaa — olemme edelleen vastuussa." — Ilmari Jäppinen, Jyväskylän Ylioppilaslehti.

DAPHNE DU MAURIER:

HAUKAN LENTO

315 SIVUA — HINTA SID. $4.40

Aurinkolaseja, huiveja, matkapostikortteja. Roomalaisen hotellin aula kiehuu amerikkalaisista ja englantilaisista turisteista. Kiihtyneiden naisten ahdistama opas on tukehtumaisillaan. Tunnelma on katossa, sillä edessä on lupaava ilta, "Rome by Night". Mutta lähtöhetkellä kaksi puuttuu.

—Näiden kahden Via Venetolla harhailevan opettajattaren tähden opas, Armino Fabbio tekee harkitsemattoman eleen. Naisten hurskas päivittely saa hänet työntämään suhteettoman määrän liiroja kerjäläisen kouraan. Yöllä samainen vanhus murhataan. Tämä sinetöi Arminon tulevan kohtalon, hän joutuu jännittävien, mystillisten tapahtumien verkkoon. Vahva kirja — Rebekan veroinen.

NIKOLAI LESKOV:

VALITUT KERTOMUKSET

401 SIVUA — HINTA. SID. $3.60

Nikolai Leskov on venäläisen kirjallisuuden yksinäinen susi, jonka tuotanto aikalaiskriitikot kaltoin kohtelivat. Ensimmäisissä kertomuksissaan ja romaaneissaan, hän taisteli maaorjuutta vastaan ja arvosteli vallankumouksellisen sivistyneistön nihilistisiä aatteita. 1870-luvulla hän kirjoitti tuotantonsa ansiokkaimman osan, joka kuvailee maalismiljöötä, papistoa ja lahkolaisia. Tältä kaudelta ovat peräisin useimmat kertomukset Juhani Konkan toimittamassa teoksessa.

Kertomuksissa levittäytyy eteemme yhdeksännentoista vuosisadan tsaarivaltakunta. Kertomusten realismiin ja satiiriin yhdistyy usein annos tyypillisesti slaavilaista sadunomaisuutta. Mestarillisesti toteutettu juoniaines ja loistava sanallinen ilmaisu tekevät niistä nautittavia kokonaisuuksia.

Tilatkaa osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

Toronton kuulumisia

Toronto. — Peräkylän Profeetta esitetään toistamiseen Don haalilla sunnuntaina maaliskuun 10 pnä, kello 4 ip. E. Lassilan johtamana. Tämä mahtava, kolminäytöksinen kansankomedia on Tatu Pekkarisen kirjoittama, joka takaa sen että näytelmässä on lystiä kerrakseen.

Tatu alkuaikoinaan lauloi ja kirjoitti viisujaan, niin voimakkaita, että sai kutsun Kuopion poliisikamariin, mutta ei siitä sentään miestä linnaan viety, taisi saada varoituksen. Sitten se lauleli maikan kurssista Helsingissä, Siltasaaren ravintolassa, jonka jälkeen ei ole häntä nähty, on vain kuultu kummallisesta kirjailijasta.

* * *

Suomalainen elokuva "Kesäillan valssi" esitetään Don haalilla sunnuntaina, maaliskuun 3 päivänä kello 4 ip. Tervetuloa.

* * *

Canadan Rauhan Liiton tri. J. Endicottin puhetilaisuus Don haalilla tiistaina maaliskuun 5 päivänä kello 8 illalla.

* * *

Perjantaina, maaliskuun 8 päivä on Don haalilla Kansainvälinen Naistenpäivä juhla ja erikoinen kahvitarjoilu. Tilaisuus alkaa kello 8 illalla. Tervetuloa. — J.N.

Kaunis suomalainen elokuva Steelton haalilla Soossa

Sault Ste. Marie, Ont. — Täällä Steelton haalilla esitetään Suomi-Filmin valmistama kaunis suomalainen elokuva "Kesäillan valssi" sunnuntaina, maaliskuun 10 päivänä kello 2 iltapäivällä. Kansalaisemme, tulkaa katsomaan tätä kaunista ja mielenkiintoista elokuvaa. Sisäänpääsy $1.00. Kaikki tervetulleita.

Taide- ja harrastustöiden näyttely Torontossa 14 päivänä

Toronto. — Kehoitamme kaikkia kansalaisiamme osallistumaan näyttelyyn, joka pidetään Torontossa, 25 York Mills rd. Agricola kirkon alasalissa, kolmena päivänä, alkaen torstaina 14 päivä maaliskuuta, kello 7.30.

Näyttelyn järjestäjä Kerttu Myyrä sanoi allekirjoittaneelle, että ei ole vielä kovin paljon käsitöitä ilmoitettu näyttelyyn, siis ottakaapa huomioon kaikki näppärät naiset ja miehet, tiedän että monella on paljonkin kauniita töitä jotka värittävät tällaista näyttelyä.

Kerttu Myyrän osoite on 20 Greencrest Circuit, Scarborough, Ont. ja puhelin numero, jossa oli tullut pieni erehdys viime viikon tiistain lehdessä on 261-1766.

Vapaaehtoinen oviraha näyttelystä menee Suomenkielen koulun hyväksi. — H.T.

HILLPORT TAXI

24 TUNNIN PALVELU

SUOMEA PUHUVAT AJURIT

Puh. DI 5-5461

122 S. Cumberland St.
Port Arthur Ontario

Rakentajat!

Meiltä saatte kaikenlaisia rakennustarpeita.

THUNDER BAY LUMBER CO.

(FORT WILLIAM) LTD.

HENKILÖKUNNAN OMISTAMA
HENKILÖKUNNAN JOHTAMA

"Kuulusia palvelustaan"

Puhelin 623-7469

516 Simpson St. Fort William

Milloin tahansa tarvitsette ruokatavaraa, lihaa tai miesten vaatetusta, ostakaa ne osuuskaupastanne.

International Co-Op Stores Ltd.

176 S. Algoma Street Port Arthur, Ontario

MAAPALLO "KUTISTUU"

Kansainvälisen yhdysliikenteen kartalle on kehittymässä meri-, maa ja ilmakuljetuslinjat, jotka "kutistavat" maapalloa yhä pienemmäksi ja avaavat suuria hyötymahdollisuuksia sekä kaupan että henkilöliikenteen alalla. Mm. kolmitahoinen liikenne Länsi-Euroopasta Neuvostoliiton alueiden kautta Aasiaan ja kaukoitään on suurimerkityksellinen.

Jo nyt on ollut käytössä kaksi vesitietä Neuvostoliitossa. Toinen alkaa Leningradista ja kulkee useiden jokien, järvien ja kanavien kautta Volgaa pitkin Kaspian meren rannalle ja täältä edelleen Iranin rannikolle. Tämä tie lyhentää matkaa Iranista Länsi-Eurooppaan Suezin kautta tapahtuvaan liikenteeseen verrattuna 50 päivästä 25 päivään. Iran lähetti vuonna 1966 pääasiassa tätä vesireittiä pitkin 400,000 tonnia tavaraa länteen. Viime vuonna liikenne tällä vesitiellä kasvoi edelleen voimakkaasti ja on jatkuvasti nousussa tänäkin vuonna. Matkan lyhenemisen vuoksi kuljetuskustannukset ovat myös alentuneet tuntuvasti. Tähän vesireittiin liittyy myös yhteys Mustalta mereltä Volgan—Donin kanavan kautta Moskovaan. Vesitie otettiin käyttöön vuonna 1965 ja se on parhaillaan laajennuksen alaisena.

Toinen tätäkin vielä merkittävämpi vesitie on vanha koillisväylä, joka kulkee Pohjoismeren satamista Pohjoisen jäämeren ja sieltä edelleen arktisten vesialueiden kautta Japaniin ja Tyynelle valtamerelle. Neuvostoliitto ilmoitti viime vuoden keväällä, että tämä aikaisemmin vain omia tarpeita palvellut väylä avataan kansainväliselle meriliikenteelle. Vesitien juhlallisen avausmatkan suoritti viime elokuussa neuvostoliittolainen kauppalaiva Novovoresh, joka kuljetti 2,000 tonnia tavaraa Hampurista Jokohamaan Japaniin 28 päivässä. Säännöllinen linjaliikenne tällä vesitiellä aloitetaan ensi vuonna.

Tätä uutta "koillisväylää" pitävät auki tunnetut nykyaikaiset jättiläisjäänsärkijät, kuten Neuvostoliiton omalla telakalla rakennettu atomikäyttöinen Lenin ja Suomessa rakennetut polari-tyyppiset, 22,000 akselihevosvoimaiset jäänsärkijät. Osoituksena tämän vesitien merkityksen kasvusta on mm. se, että parhaillaan on tekeillä sopimus, jolla Neuvostoliitto aikoo tilata Suomesta 36,000 akselihevosvoiman jäänsärkijän. Alusta koskeva sopimus lienee nykyisin vain allekirjoitusta vailla.

Tämä arktisten alueiden kautta kulkeva vesitie on ollut Neuvostoliiton omissa kuljetuksissa jo rutiiniasia. Tässä yhteydessä on huomattava, että napareitiltä on jo vilkkaat yhteydet ylös ja alas Ob-, Lena ynnä muita Siperian virtoja pitkin Siperian rikkaille raaka-ainelähteille. Japanilaiset kauppa-alukset ovat jo nyt jokapäiväisiä vieraita Neuvostoliiton itä-Siperian satamissa. Arktisten alueiden vesitie on avannut aivan uusia mahdollisuuksia. Matka Lontoosta Jokohamaan on tätä reittiä pitkin 8,500 mailia kun se Suezin kanavan kautta on 12,500 mailia. Reitin varrella on useita satamia, polttoainetäydennyspaikkoja, lento- ja säähavaintoasemia.

Mitä maayhteyksiin Länsi-Euroopan ja kaukoidän välillä tulee, niin Siperian kaksiraiteinen, sähköistetty rautatie on nyt lyönyt itsensä läpi sekä tavarankuljetuksissa että henkilöliikenteessä. Japanilainen Jamashista Shinnibou kuljetusryhmä suorittaa jo suuria toimituksia tämän rautatien kautta Länsi-Eurooppaan ja keski-itään.

Vuonna 1964 vappuna pakistanilainen lentoyhtiö PIA avasi ensimmäisenä ulkomaisena lentoyhteyden Eurooppaan Neuvostoliiton kautta linjalla Karachi—Tashkent—Frankfurt am Main—Lontoo. Ruotsalainen SAS suoritti viime vuoden marraskuussa ensimmäisen koelentonsa uudella "Trans-Siperian Express"-linjalla Kööpenhamina—Tashkent—Singapore. Säännöllinen linjaliikenne alkaa tänä vuonna. Japanilaisen JAL:n ja neuvostoliittolaisen AEROFLOT:in kanssa on jo sopimus lentoliikenteestä Tokiosta Moskovaan ja edelleen Länsi-Eurooppaan. Tämä lyhentää nykyistä pohjoisnavan reittiä Tokio—Kööpenhamina kolmanneksella. Sellaiset neuvostoliittolaiset kaupungit kuin Novosibirsk, Habarovsk ja Tashkent ovat kehittymässä samanlaisiksi tärkeiksi kansainvälisiksi suihkulentoliikenteen keskuksiksi Euroopan sekä Aasian ja Kauko-idän välillä kuin nyt ovat Beirut, Tehcran ja Delhi. — Libra.

Sissit hajallaan Guevaran kuoltua

Santiago, Chile. — Viisi hymyilevää, auringon paahtamaa miestä saapui viime perjantaina Santiagoon voimakkaan poliisivartion saattamana. He olivat viimeisiä Bolivian sissijoukosta.

Kuudes sissi puuttui joukosta. Hän on "Inti" Peredo, jonka kerrotaan perineen komentajan tehtävät Guevaralta. Peredon olinpaikka samoin kuin hänen suunnitelmansa ovat tuntemattomia.

Viisi Santiagoon palannutta sissiä tuli Chilen puolelle viime viikon lopussa. Sitä ennen he olivat harhailleet lähes viisi kuukautta viidakossa ja lumen peittämässä vuoristossa sen jälkeen kun Ernesto Guevara sai surmansa taistelussa Bolivian armeijaa vastaan viime lokakuussa.

Sissit antautuivat chileläisille Huarassa maan pohjoisosassa torstaina, ja heidät kuljetettiin ilmavoimien tukikohtaan Iquiquehen. Siellä useisiin tuhansiin noussut väkijoukko juhli heitä sankareina torstai-iltana.

SISSEJÄ EI LUOVUTETA

Bolivian presidentti Rene Barrientos sanoi keskiviikkona, ettei Bolivia vaadi sissien luovuttamista.

Chilen senaatin puheenjohtaja Salvador Allende sanoi viime viikolla, että mikäli sissit antautuvat itse, hallitus antaa heidän mennä Itä-Eurooppaan, Neuvostoliittoon tai Kuubaan. Lisäksi hän vakuutti maansa antavan takeet, etteivät USAn tiedustelupalvelun agentit sieppaa heitä matkalla.

Ulkorakennukset paloivat puhelinautomaatin avulla

Chatham. — Charles Konecnyn ulkorakennukset paloivat maan tasalle maanantaina hänen turhaan koettaessaan päästä yhteyteen palokunnantalolle.

Tämä Chatham kunnan farmari sanoi että hän otti numeron kolme kertaa saadakseen puhelinhoitajan kutsumaan palokuntalaiset, mutta joka kerta ääni toisesta päästä sanoi että tarkasta numero puhelinluettelosta ja soita heille itse.

Vihdoin viimein, kun liekit jo loimusivat yli kuivausaitan, viljaaitan ja tallin, mr. Konecny soitti tyttärelleen ja tämä soitti Chathamin palokuntalaisille.

He saapuivat liian myöhään.

E. L. Price, Bell Telephone Co. of Can. liikkeenhoitaja Chathamissa sanoi myöhemmin että ainoa selvitys tähän mitä hän voi ajatella on, että Mr. Konecny jollain tavoin otti väärän numeron joka otti yhteyden automaatti vastaajaan, joka sanoo "Olen pahoillani. Puheluanne ei voi yhdistää ottamallanne numerolla. Tarkastakaa numero ja ottakaa uudelleen."

Lisää huumausaineita rangaistuksen piiriin

Helsinki. — Kahdeksan salakaupassa yleistynyttä huumausainetta lisättiin perjantaina 1961 huumausaineyleissopimuksen määräysten soveltamisasetukseen.

Kun nämä aineet, amfetamiini, asetorfiini, deksamfetamiini, etorfiini, fenmetralliini, metamferamiini, metylfenidaatti ja nikodikodiini nyt sisältyvät asetukseen, niiden osalta voidaan soveltaa huumausainelain rangaistuksia.

Pakoitteet Etelä-Afrikkaa vastaan tai erouhka

New York. — YK:n turvallisuusneuvoston seitsemän Afrikan, Aasian ja latinalaisen Amerikan maata laativat perjantaina kirjelmän joka tähtää 30 terroristista tuomitun lounaisafrikkalaisen vapauttamisen turvaamiseen.

YK:n Lounais-Afrikka komitea kehotti tiistaina turvallisuusneuvostoa uhkaamaan Etelä-Afrikkaa pakotteilla tai YK:sta erottamisella ellei se vapauta lounaisafrikkalaisia. TN kehotti viime kuussa Etelä-Afrikkaa vapauttamaan vangitut, koska YK on lopettanut Etelä-Afrikan hallintaoikeuden Lounais-Afrikkaan nähden. Etelä-Afrikka ei ole piitannut TN:n päätöksistä.

Tilatkaa Vapaus!

NYT ON ILMESTYNYT

TASKUKALENTERI 1968

Hankkikaa itsellenne tämä pieni taskukokoinen tietojen kirja

Hinta 75c

(Ynnä 4c myyntiveroa, ainoastaan Ontariossa)

Vapaus Publishing Company Limited

P. O. Box 69, Sudbury, Ont.

SOSIALISTIMAIDEN KAUPPA ON EDULLISEMPAA KEHITYSMAILLE

Moskova. — Lännen suurvaltojen kauppapolitiikan takia kehitysmaiden osuus maailman kaupasta samoin kuin niiden vientikykykin on jatkuvasti laskenut, eikä paljon mainostettu lännen kehitysapukaan koidu kehitysmaiden hyödyksi.

Sosialististen maiden kauppa kehitysmaiden kanssa sen sijaan kasvaa jatkuvasti ja niiden kehitysmaa-apukin on toisenluokkaista kuin lännen, korostaa neuvostoliittolainen talouslehti käsitellessään New Delhissä koolla olevaa YK:n kauppa- ja kehityskonferenssia.

YK:n tilastojen mukaan vienti- ja tuontihintojen suhde oli vuonna 1966 vuoden 1950 tasoon verrattuna kehitysmaiden kohdalla 102 % ja kehitysmaiden kohdalla vain 95%. Kehitysmaiden riistäminen kaupan avulla jatkuu siis yhä suuremmissa mittasuhteissa. Yhteimarkkinoiden kaltaisten kauppaliittojen olemassaolo estää kehitysmaiden tulon tavaroineen niiden alueelle ja johtavien kapitalistimaiden kaikkivoivat blokit luovat niille mahdollisuuden esiintyä yhtenä rintamana kehitysmaita vastaan ja sanella niille omat ehtonsa.

KAUPPA NOUSUSSA

Sosialististen maiden kauppa kehitysmaiden kanssa on sen sijaan jatkuvasti nousussa. Vuodesta 1961 vuoteen 1966 lisääntyi Comeconin maiden ja kehitysmaiden kauppavaihto 71%. Neuvostoliiton kehitysmaakauppa on kolmen vuoden aikana kasvanut 20% ja se on nykyisin 17% Neuvostoliiton koko ulkomaankaupasta. Nopea kehitys tällä suunnalla horjuttaa johtavien kapitalisti maiden monopolia taloudellisissa suhteissa kehitysmaiden kanssa, huomauttaa kirjoittaja.

Kehitysmaa-apua ja luottoja käsitellessään kirjoittaja kiinnittää huomiota lähinnä kehitysapuun liittyviin poliittisiin ehtoihin ja sen usein avoimesti sotilaalliseen luonteeseen.

LUOTOT MYÖS EDULLISEMPIA

Länsimaiden myöntämät luotot ovat niin ikään kehitysmaille epäedullisempia kuin sosialistimaiden. Läntiset lainoittajat myöntävät luottoja keskimäärin kuuden vuoden maksuajalla ja 7%:n korolla. Sosialististen maiden luotot sen sijaan myönnetään keskimäärin 15—20 vuodeksi ja keskimäärin 2,5%:n korolla. Kirjoittaja katsookin, että jo tämä esimerkki osoittaa selvästi kehitysmaa-avun kaksi erilaista tendenssiä.

Sosialististen maiden pitkäaikaiset sopimukset kehitysmaiden kanssa konetoimituksista ja raaka-aineostoista ovat kehitysmaille edullisia, koska ne luovat turvallisuuden tunnetta ja pitkäjännitteisyyttä.

Intian pääkaupungissa käsitellään myös lännen ja idän kaupan kehitystä. Idän ja lännen välinen kauppa voisi kasvaa huomattavasti nopeammin, jos poistettaisiin länsimaiden keinotekoisesti luomat esteet kaupankäynnin tieltä. Näistä esteistä kirjoittaja mainitsee ns. stradegisten tavaroiden kieltoluettelot, suljetut kauppaliitot ja aggressiivisten imperialistien piirien avoimen painostuksen. Neuvostoliitto on puolestaan valmis normalisoimaan kehittyneiden kapitalistimaiden ja sosialististen maiden kauppasuhteet, korostaa kirjoittaja ja viittaa ulkomaankauppaministeri Nikolai Patolitshevin puheeseen Delhin konferenssissa.

Sissit ja poliisit iskivät yhteen Guatemala Cityssa

Tapachula, Meksiko. — Ainakin seitsemän ihmistä sai surmansa ja lähes parikymmentä haavoittui sissien ja poliisien välisissä taisteluissa Guatemalan pääkaupungissa Guatemalassa viime perjantaina kerrottiin meksikolaiseen Tapachulan rajakaupunkiin saapuneissa ilmoituksissa.

Tilanne Guatemalan pääkaupungissa on näiden lähteiden mukaan vakava.

Kaupungissa raivosi perjantaina yhdeksän tulipaloa ja uusia tulipaloja on sytytetty kaupungin laitamilla olevilla kahvi-, sokeri- ja banaaniviljelmillä. Guatemalan Espanja-puistossa käydyssä taistelussa kuoli yksi poliisi ja haavoittui kuusi, ilmoitettiin perjantai-iltana virallisesti Guatemalan pääkaupungissa. Useita sissejä on pidätetty. Sissit iskivät liikkuvista autoista käyttäen revolvereita, konepistooleja ja käsikranaatteja.

Metsästysmatkalla kuolleen aviopuoliso saa $69,719

Vancouver. — British Columbian ylioikeus antoi viikon alussa tuomion, jonka perusteella vuonna 1965 metsästysonnettomuudessa kuolleen miehen vaimo saa $60,719.

Tämän tuomion antoi tuomari T. W. Brown Antonia Cservenkan hyväksi, jonka 38-vuotias mies ammuttiin 1965 metsästysonnettomuudessa Pennyn lähettyvillä B. C:ssa.

Nainen nosti vahingonkorvausjutun miehensä metsästyskumppania Kilman Melzsenickya vastaan syyttäen, että Melzseniczky laukaisi kiväärinsä hetkellä jolloin se ei ollut turvallista, ja eroittamatta mikä oli hänen maalinsa.

● ● ● ● ● ●

APU LEHDEN

IRTONUMEROITA SAATAVANA

No. 19, 20, 21, 22, 23, 28, 37, 49, 50 ja 2

IRTONUMERON HINTA 55¢

postitse lähetettynä Hinta 65c

Tilatkaa osoitteella.

VAPAUS PUBLISHING CO. LIMITED

P. O. Box 69 Sudbury, Ont.

● ● ● ● ● ●

VAPAUTUKAA EPÄMUKAVUUKSISTANNE

Mitä kauemman odotatte, sitä enemmän kärsitte: Niille jotka todella haluavat helpoitusta saada paremman tunteen nopeasti, äkkiä, pikaisesti

DIANA TIPPOJA

Miljoonat ja miljoonat ihmiset tuntevat ne. **DIANA TIPAT** antavat huojennusta vaivaavasta, itsepintaisesta kylmettyneisyydestä johtuvasta yskästä, pää- ja rintakylmettymästä, kuumeellisuudesta, nivelien pakotuksesta, kurkun kipeydestä, äänenkäheydestä, ilkeästä nuhasta, nenän juoksusta, katarista, keuhkoputki-astmasta, nenän tukkeutumisesta. Antavat helpomman ja vapaamman hengityksen. Mikään, ehdottomasti mikään ei vaikuta **DIANA TIPPOJEN** lailla nopeasti toimien, tehokkaasti tuloksia tuottaen ja nopeasti huojennusta antaen. **HINTA $2.00**

ROXODIUM

ROXODIUM, läpitunkeutuvaa nestettä hierontaan nopean huojennuksen saamiseksi nivelreumasta, reumaattisesta- ja lihaskivusta, selkäpoltteesta, lonkkahermostosärystä, ranteiden kivusta. Kangistuneiden sorminivelten kivusta, säärien, nilkkojen, polvien kivusta. Auttaa rintakylmyydessä, pään ja korvien ympäristön kivussa ja niskan jäykkyydessä. Solmumaisten laajentuneiden säärisuonten kivussa, ajettumassa, kehon ruhjevammojen, naarmujen ja nyrjähdysten kivussa. Myös pää- ja ihosyyhyssä, ihottumassa, ärsytyksessä, paiseissa ja näppylöissä vartalossa tai kasvoissa. **HINTA $2.00**

RUSCI REMEDY

RUSCI REMEDYA niille johka kärsivät kiusallisesta vatsahäiriöstä, huojennuksen saamiseksi kiusaavasta vatsakaasusta, ruoansulatushäiriöistä, vatsakivuista, happamanlaisista röyhkäyksistä, sydänkivusta, pullistavasta liikatäyttymisen tunteesta, rinnanalaisesta polttavasta pullistuspaineesta, maksan toiminnallisesta pahoinvointihäiriöstä, vatsan kovuudesta johtuvasta päänsärystä ja epämiellyttävästä mausta suussa. RUSCI REMEDY parantaa ruokahalua ja auttaa sitten ruoan sulatusta ja edistää sapen toimintaa. Rajoittaa kaasukipuja kyljistä, vatsasta ja suolistossa. **HINTA $3.00**

Pyytäkää näitä lääkkeitä rohdoskaupastanne.

LUSCOE PRODUCTS LIMITED

559 BATHURST STREET TORONTO 4, CANADA

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

"Täällä tulee morsian" näytelmän harjoitukset Finnish haalilla tiistaina klo 7 ip. ja perjantaina klo 6.30 ip. Kaikki mukaan.

CSJ:n Sudburyn osaston johtokunnan bingo torstaina, helmikuun 29 päivänä kello 7.30 illalla Finnish haalilla.

Filmiesityksiä Finnish haalilla ensi sunnuntaina, maalisk. 3 p. kello 2 ip. Tervetuloa.

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin, ja sunnuntaisin kello 1—11 ip.

Kokouskutsu

Cleland, Dryden, Awreyn ja Hawleyn townshipien tärkeä tilinpäätöskokous pidetään Wahnapitaessa Union koululla tiistaina, maalisk. 4 pnä kello 8 illalla. Toivotaan runsasta osanottoa.

Mrs. L. Closs, sihteeri.

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia - Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN 675-7585
72 Cedar Street Sudbury

Putkitus-, lämmitys-, pelti- ja ilmanvaihtotöiden expertit
NELSON Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
Ph. 673-4273 ja 674-7115
100 Maki Ave. Sudbury

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. 674-6074
SUNOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ
"A TO Z" RASVOJA
Huolellinen huoltopalvelu

KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus
Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. - Puh. 673-1590
Rautatien vieressä Sudbury

FORDIN
½ TONNIN
"PICK-UP"
TROKEJA
tavall. hinta $2.754.00
F.O.B. Oakville
NYT tehkää tarjous SULO HEINOLLE
KIIREHTIKÄÄ, sillä tarjoustilaisuus kestää vain hyvin lyhyen ajan.
Poiketkaa ja samalla kertaa laittakaa nimenne "68 Quiet Ford Ltd. arvontalippuun.
McLEOD MOTORS
65 Larch St. Sudbury
27. 29. 2.

Atu Koivula kuoli 28 pnä, haudataan lauantaina, 2 pnä

Sudburyn seudun pikäaikainen asukas ja hyvin tunnettu kansalaisemme Atu Koivula Long Lakelta kuoli sydäntaudin murtamana Sudbury Memorial-sairaalassa keskiviikkona, helmikuun 28 pnä. Hän oli 77 vuoden ikäinen.

Suremaan jäi lähinnä aviopuolisonsa Ida, o.s. Heikkinen, jonka kanssa hän solmi avioliiton marraskuun 6 pnä 1915 Superiorissa, Wis., sekä poikansa Aatu Koivula perheineen Pikku-Penage järvellä (Whitefishissa).

Tammik. 8 pnä 1891 Ruovedellä, Hämeen läänissä, Suomessa syntynyt Koivula tuli siirtolaisena Canadaan (Copper Cliffiin) vuonna 1913, siirtyi täältä Yhdysvaltoihin ja meni sieltä v. 1923 perheineen Kuznaskin kivihiilialueelle, Siperiaan, Neuvostoliittoon, ollen matka Bill Haywoodin järjestämä. Sieltä perhe siirtyi v. 1924—25 paikkeilla Karjalaan, sieltä Suomeen ja sitten Canadaan, Fort Williamiin.

Sudburyn seudulle, Long Lakelle, Koivulan perhe saapui 1928, toimien siellä farmarina.

Aikaisempina vuosina Koivula toimi Työmies-lehden asiamiehenä Yhdysvalloissa ja kuului ensimmäisen maailmansodan aikana Kuparisaarella asuessaan I.W.W. liikkeeseen. Hän oli CSJ:n Sudburyn osaston jäsenenä vuodesta vuoteen 1926—28 ja Long Laken osaston jäsenenä kuolemaansa asti.

Suhteellisen korkeasta iästään huolimatta Koivula toimi Long Laken suurella asutusalueella esimerkillisen uutterasti Vapauden ja Liekin asiamiehenä kunnes sairaus pakotti hänet siitä toimesta jokin aika sitten luopumaan.

Atu Koivula lepää Lougheedin hautaustoimistossa, missä ystävät ja toverit voivat käydä katsomassa perjantai-illasta alkaen. Hänet haudataan mainitusta hautaustoimistosta lauantaina, maaliskuun 2 pnä klo 1 ip. Park Lawn hautausmaan talvihautaan.

Kaksi nuorta "kelkkailijaa" loukkaantunut

Toisena peräkkäisenä päivänä sai St. Joseph-sairaala vastaanottaa loukkaantuneen moottorikelkkailijan

12-vuotias Ronald Lambert loukkaantui maanantaina lähellä kotiaan Azildassa. Hän sai sääriluun murtuman oikeaan jalkaansa ja vakavia haavoja. Hän on tyydyttävässä tilassa.

Edellisenä päivänä eräs nuorukainen Val Caronista sai pahoja vammoja oikeaan sääreensä.

Sen jälkeen kun moottorikelkkakausi alkoi Sudburyn ympäristöllä kaksi henkilöä on menettänyt henkensä ja kolme loukkaantunut vaarallisesti.

J. Litja kuoli tiistaina

Juha Litja kuoli Sudburyn Memorial sairaalassa tiistaina 81:llä ikävuodellaan. Hän oli syntynyt Suomessa ja tullut Canadaan v. 1913. Litja työskenteli aikaisemmin kaivoksessa, metsätöissä ja rakennusmiehenä Sudburyn ympäristöllä Hän oli eläkeläisenä 15 vuotta ennen kuolemaansa. Lähinnä suremaan jäi veljenpoika Mauno Waters kunnassa ja useampia veljen ja sisaren lapsia Suomessa.

Hautaus toimitetaan Jackson and Barnard hautaustoimistosta perjantaina klo 1.30 ip. Park Lawn hautausmaahan.

POLTTOÖLJYÄ
Voitte ostaa lämmitysöljynne vähittäismaksulla. Automaattinen öljypalvelumme takaa että öljysäiliössänne on aina öljyä.
NYT VAPAA POLTTIMOIDEN HUOLTO
Lämmityslaitteiden edustajat ja ylöspanijat
DAVEY FUELS SUDBURY LIMITED
Puhelin 675-5647
54 ELM ST. W. SUDBURY

HYVÄÄ RUOKAA
KEITTOKIRJA JOKA INNOSTAA NOPEAAN JA HERKULLISEEN RUOANLAITTOON
Koko: 7¾" x 10½", käsittäen 534 sivua
351 valokuvaa — 16 herkullista värikuvataulua
HINTA SID. $13.50

HYVÄÄ RUOKAA on perustava opas nykykodin keittiöön. Sen resepteihin sisältyy arkiruokia ja juhlaruokia, kansallisia ruokalajeja ja vieraiden maiden erikoisuuksia, ravitsevia kodin ruokia, nopeita pikkuherkkuja illanistujaisiin, dieettiruokia — sekä taloudellisia ruokia laihan kukkaron päiviksi.

HYVÄÄ RUOKAA on oikotie taitavaan ruoanlaittoon. Sen joka reseptissä opetetaan kädestä pitäen eräitä ruoanlaiton 'peruskikkoja'. Lihan, kalan sekä muiden ruoka-aineiden valinnassa ja käsittelyssä annetaan tehokas pikakurssi.

Se on oikea opas keittiöönne koko elämänne ajaksi!

TILATKAA OSOITTEELLA:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONT.

Hei, Kuulkaahan!

Pahus sentään kun ei tullut mainittua siitä suuresta kalasta joka tarttui hopeakoukkuuni alkuviikolla, mutta parempi myöhään kuin ei milloinkaan, tavataan sanoa. Ja niinpä siellä osaston johtokunnan suuressa bingossa tänä iltana, 29/2 nähdään ketä onni suosii kantaessaan kotiin bingosta komean kalan. Kaikki mukaan vain ja siellä nähdään. Kiittäen etukäteen kannatuksesta.

— Tiketti taskussa.

Sävel-kuoro tiedoittaa

Että kuoron vuosijuhla lähestyy huimaa vauhtia, siis jo 10 p. maaliskuuta on tämä monipuolinen musikaalinen tilaisuus.

Kuorolaiset ovat tehneet paljon työtä käydessään joka viikkoisissa harjoituksissa joten konsertti ohjelma onkin hyvän ja ahkeran harjoituksen tulos.

Näin etukäteen voi jo mainita, että tulossa on hyvää ohjelmaa. Sekakuorolta on useampia lauluja sekä esityksiä naisilta ja miehiltä ja ehkä duetto kuoron johtajilta Lailalta ja Arnelta. Selma on luvannut järjestää jotain oikein iloista. Saamme taasen kuulla Leo Niemen haitariorkesterinkin sekä haitaridueton Kosken sisaruksilta. Esitysajasta ilmoitetaan myöhemmin kun vaan pidetään mielessä että 10 pnä maaliskuuta mennään joukolla Finnish haalille. Siis tervetuloa läheltä ja kaukaa.

E.

Canadan vaadittava pommituksen loppua — NDP

Toronto. — Uuden demokraattisen puolueen (NDP:n) edustaja Stephen Lewis, Scarboro West-alueelta, esitti Ontarion lainlaatijakunnalle ehdotuksen, että pyydettäisiin (Ontarion nimissä) Ottawaa vaatimaan, jotta Yhdysvallat lopettaisi Pohjois-Vietnamin pommituksen, mikä (pommitus) estää rauhanneuvottelujen aloittamisen.

Mr. Lewis vaatii Ontarion lainlaatijakuntaa myös painostamaan liittohallitusta tunnustukseen, että se pahoittelee sitä laajuutta, missä määrin Canada on osasyyllisenä tähän sotaan, kuten hän selitti.

Hän sanoi, että poliittisten edustajain velvollisuus on hallituksen kaikissa portaissa puhua Vietnamin kysymyksestä. On jotakin epärealista siinä kun joku canadalainen lainlaatijakunta väittelee paikallisista kysymyksistä "silloin kun sen ympärillä oleva maailma on kuohumistilassa."

Tätä katsantokantaa silmälläpitäen mr. Lewis ehdotti, että lainlaatijakunnan kaikissa istunnoissa määriteltäisiin erikoisaika kansainvälisistä kysymyksistä keskustelua varten.

Mr. Lewis tuomitsi Vietnamin sodan hulluudeksi ja sanoi että olisi suurta poliittista väärinlaskemista, jos olisimme äänettöminä Yhdysvaltain nykyisen ulkopolitiikan suhteen.

Mr. Lewisin esittämästä päätöslauselmaehdotuksesta keskustellaan myöhemmin — sen tunnin aikana jolloin keskustellaan lainlaatijakunnan yksilöjäsenten ehdotuksista.

30 labouristia äänesti taas Wilsonia vastaan

Lontoo. — Parlamenttaarinen keskustelu Harold Wilsonin ehdotuksesta sosiaalisten menojen vähentämiseksi päättyi keskiviikkona siihen, että työväenpuolueen 30 vasemmistojäsentä äänesti hallituksen lakiehdotusta vastaan.

Nämä laboristit kapinoivat tätä niukkuusohjelmaa vastaan siksi kun se korottaa kansalaisten lääkintämenoja ja lopettaa ilmaisen maidon jakamisen jatkokouluissa. Monet muut työväenpuolueen jäsenet pidättyivät äänestyksestä.

"Kapinoitsijain" joukossa oli suurin osa 24:sta parlamentin jäsenestä, joika on kielletty osallistumasta puolueensa parlamenttijäsenten ryhmäkokouksiin sen vuoksi kun he äänestivät pääm. Wilsonin hallituksen talousohjelmaa vastaan viime tammikuussa.

KUOLEMANRANGAISTUS POIS MYÖS SOTARIKOSLAISTA

Helsinki. — Kuolemanrangaistuksen poistamista kokonaan sotilasrikoslaista ehdottaa hallitus perjantaina eduskunnalle antamassaan esityksessä.

Hallituksen esitys, jolla on tarkoitus uudistaa koko nykyinen sotaväen rikoslaki, sisältää lisäksi mm. määräyksiä simputuksesta annettavista rangaistuksista.

Lakiehdotuksessa ei ole kuoleman rangaistusta rangaistusseuraamuksena mistään rikoksesta. Voimassa olevassa sotaväen rikoslaissa on kuolemanrangaistus säädetty rangaistukseksi kaikkiaan 30 rikoksesta. Kuolemanrangaistuksen poistaminen aiheutuu siitä, että parhaillaan valmistellaan muutosta lainsäädäntöön, jonka mukaan kuolemanrangaistus poistettaisiin rauhan aikana sovellettavista rangaistussäännöistä kokonaan. Sen sijaan voitaisiin erillisellä lailla säätää, milloin kuolemanranfaistusta voidaan sotatilan aikana käyttää.

Puolustuslaitoksen viran- ja toimenhaltijoille tuomittavien erityisrangaistusten osalta on esityksessä sotilasrikoslain ja yleisen rikoslain rangaistusjärjestelmä yhtenäistetty sisällyttämällä ehdotukseen määräys jonka mukaan yleisen rikoslain viraltapanoa ja virantoimituksesta erottamista koskevia säännöksiä on noudatettava sotilasrikoslakia sovellettaessa. Ehdotus edellyttää kurinpitorangaistuksesta säädettäväksi erityisen lain, jossa seikkaperäisesti järjestetään esimiehen valta kurinpitotoimin rangaista ja ojentaa sotilasrikoslain alaista henkilöä.

Esimiehelle kuuluvia velvollisuuksia vastaan tehtyjä rikoksia koskeviin säännöksiin on ehdotettu lisättäväksi niitä käytännössä sattuvia tapauksia varten, joissa esimiesasemassa oleva on ilkeydestä eli simputuksesta uuvuttanut käskynalaisensa taikka tahallisesti aiheuttanut tälle tarpeetonta kärsimystä tai terveyden vaaraa, koskeva nimenomainen säännös.

Sotilasrikoslaissa ehdotetaan myös säädettäväksi rangaistus puolustusvoimain sotilasviran- tai toimenhaltijalle taikka aseellisena puolustuslaitoksessa tai rajavartiolaitoksessa värvättynä palvelevalle kuulumisesta poliittiseen puolueeseen tai aatteelliseen yhdistykseen, joka on perustettu harjoittamaan tai tukemaan poliittista toimintaa, sekä sotilaalle osallistumisesta sellaisen puolueen tai yhdistyksen julkiseen tai yksityiseen tilaisuuteen tai muuhun kokoukseen pitämällä alustuksia tai esitelmiä taikka lausumaan mielipiteitä poliittisista asioista. Sanotunlaisissa tilaisuuksissa ja kokouksissa saisi selvityksiä ja tietoja antaa puolustusvoimia koskevista asioista vain esimiesten käskystä. Sotilashenkilöiden kirjalliseen julkaisutoimintaan lakiehdotuksessa ei siis ehdoteta puututtavaksi.

USAn kongressia harhautettiin . . .

(Jatkoa sivulta 1)

kerskuivat hyökkäyksen onnistumisesta, hän selitti.

McNamaran seitsemäntuntinen todistajalausunto on kuitenkin täydellisesti ristiriidassa sen version kanssa, minkä hän esitti senaatin valiokunnalle elokuun 6 päivänä 1964.

"Meidän laivastomme", hän sanoi silloin, "ei vienyt mitään osaa, ei ollut minkäänlaisissa yhteyksissä, ei ollut tietoinen Etelä-Vietnamin laivojen mistään hyökkäyksistä, jos sellaisia oli. Minä haluan tehdä tämän erittäin selväksi teille.

"Maddoxille ei oltu tiedoitettu, se ei ollut tietoinen, ja mikäli minä tiedän, sillä ei ole mitään tietoa mistään Etelä-Vietnamin toimenpiteistä (Pohjois-Vietnamin rannalla) kahden saaren lähellä."

Vastoin tätä selostusta, nyt julkaistussa lausunnossa on hävittäjäalusten komentajan, kapteeni John Herickin sähke, jonka hän lähetti komentajalleen elokuun 3 pnä, siis päivää ennen kuin hävittäjiä vastaan sanotaan hyökätyn. Siinä sähkeessä sanotaan:

Kapteeni Herrick'lla oli erikoistiedot "34 Alpha Ops" hyökkäyksestä Etelä-Vietnamin laivojen toimesta Pohjois-Vietnamin laitteita vastaan:

Hän antoi ymmärtää, että Pohjois-Vietnam pitää heitä (yhdysvaltalaisia hävittäjiä) näihin hyökkäyksiin osallistujina;

Pohjois-Vietnamilaiset olivat valmiina kohtelemaan heitä vihollisina.

Asiaa häneltä tiedusteltaessa McNamara protestoi nyt väittäen, että kun hän sanoi, että hävittäjät "eivät olleet tietoisia" etelä-vietnamilaisten hyökkäyksistä, hän tarkoitti, että yhdysvaltalaiset "eivät olleet tietoisia (etelä-vietnamilaisten) hyökkäyksen yksityiskohdista, paikastai tai ajasta . . ."

Luonnollisesti laivasto oli tietoinen niistä hyökkäyksistä sanoi McNamara. Mutta "De Soto patro" (hävittäjien tehtävän salanimi) ei ollut tietoinen Etelä-Vietnamin hyökkäyksestä.

Tässä vaiheessa senaattori Fulbright esitti Tyynenmeren laivaston komentajan kapteeni Hurrikkille elokuun 3 pnä lähettämän sähkeen:

"Yllämainitun patrullin tulee: a) osoittaa selvästi meidän päättäväisyytemme näiden operatiojen jatkamiseksi, b) vetää mahdollisesti Pohjois-Vietnamin laivat . . . pohjoista kohti, pois 34 A operatioalueelta, c) poistaa De Soto patrullin sekaantuminen 34A operatioihin nähden."

Halutaan konelatojan harjoittelija

Kustannusliikkeemme latomoon halutaan nuorimies tai -nainen, joka kykenee lukemaan suomenkieltä konelatojan harjoittelijaksi. Oppiaika on 6 vuotta. Harjoittelijan palkka ensimmäisen 6 kuukauden aikana on 40 pros. ammattilatojan palkasta, nousten palkka joka kuuden kuukauden kuluttua. Hyvä ammatti oppia. Palkkaetuihin kuuluu kahden viikon palkallinen loma yhden vuoden palveluksen jälkeen. Työntekijät ovat sairasryhmävakuutuksen, Ontarion tapaturmavakuutuksen ja Canadan eläkkeen alaisia. Hakemukset lähetettävä maaliskuun 10 päivään mennessä osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED
100 ELM STREET WEST — P.O. BOX 69, SUDBURY, ONTARIO

Pompidou vetosi USAn ja Ranskan "perinteisiin"

Pariisi. — Yhdysvaltain pääministeri Georges Pompidou esitti alkuviikolla, että Washingtonin pitäisi ryhtyä toimenpiteisiin ranskalaisvastaisen mielipidenousua vastaan Yhdysvalloissa.

"On kummallekin maalle edullisempaa säilyttää objektiivisuutensa," hän sanoi launastilaisuudessa. "Meillä voi olla ohjelmallisia erimielisyyksiä joutumatta silti vihollisuuksiin."

"Kuten kaikki ranskalaiset, minä pahoittelen Yhdysvalloissa noussutta ranskalaisvastaista mielialaa," hän jatkoi. "Minä pahoittelen sitä syvästi siksi kun Yhdysvaltain ja Ranskan kansojen takana on pitkäaikainen ystävyyden perinne ja luja liittosuhde, mikä on auttanut niitä molempia."

Pakistanille pala maata; Intia noudatti Geneven päätöstä

New Delhi. — Intian pääministeri Indira Gandhi hyväksyi perjantaina muodollisesti Geneven tribunaalin päätöksen, jonka mukaan pieni osa Runn of Kutchin alueesta tulee luovuttaa Pakistanille.

— On luonnollista, että kunnioitan sitoumuksiamme, sanoi pääministeri parlamentissa.

Vuonna 1965 solmitussa Intian ja Pakistanin välisessä aseleposopimuksessa molemmat maat suostuivat asettamaan tribunaalin käsittelemään kiistanalaisia alueita.

Kommunistien vainoja yhä Indonesiassa

Djakarta. — Arviolta 630 ihmistä on pidätetty kuusi kuukautta kestäneen ajojahdin aikana, joka kohdistui Pohjois-Sumatralla kommunisteja vastaan, ilmoitti Indonesian virallinen uutistoimisto Antara perjantaina.

Uutistoimiston mukaan komentaja, prikaatikenraali Sarwo Edhie, kertoi Pohjois-Sumatralla pidätettyjen kommunistien kokonaismäärän olevan noin 5,000.

Ruttoa Jaavassa

Jakarta. — Rutto (Black plague) on puhjennut keski Jaavassa ja uhkaa levitä toisille tiheästi asutuille alueille Indonesiassa. Ryhmä maailman terveysjärjestön (World Health Org.) lääkäreitä on lentänyt Jakartaan, yrittääkseen estää ruton leviämistä. Se on tappanut yli 90 ihmistä viimeisen viiden kuukauden aikana.

Tanska auttaa molempia Vietnameja

Kööpenhamina. — Tanskan hallitus aikoo lähettää 7 tonnia elintarvikkeita ja 2,000 huopaa — kolme lentokoneellista — Vietnamiin, ilmoitti Tanskan puolustusministeriö torstaina.

Tarvikkeet on tarkoitettu sekä Pohjois- että Etelä-Vietnamilaisille.

Armi Ratialle muodin Oskari

Dallas. — Suomalainen muodinsuunnittelija Armi Ratia ja ranskalainen kenkämuotoilija Roland Jourdan saavat perjantaina vuoden 1968 Nieman-Marcusin palkinnot, joita kutsutaan muotimaailman Oscareiksi. Amerikkalaiset palkinnot — jotka siis menevät nyt Eurooppaan, luovutetaan Dallasissa, Texasissa.

Washingtonilta haudan takaa viesti LBJ:lle

Washington. — Yhdysvaltain ensimmäinen presidentti George Washingtonin syntymäpäivänä luettiin torstaina Yhdysvaltain kongressissa perinteelliseen tapaan George Washingtonin vuonna 1796 julkaisema jäähyväisviesti, jossa hän varoittaa maan tulevia johtajia mm. sekaantumisesta muiden maiden asioihin.

Dieselveturi Fraser jokeen; 2 miestä kuoli

Boston Bar, B. C. — CNR:n juna iski keskiviikkona pääradallaan kivivyörymään sillä seurauksella että junan diesel-veturi syöksyi 150 jalkaa alempana virtaavaan Fraser-jokeen.

Kaksi junamiestä kuoli kun veturi syöksyi mainittuun jokeen China Bar tunnelin lähettyvillä, noin 3 mailia pohjoiseen kuohuvasta Hell's Gatesta.

Tapaturmassa kuolivat 55-vuotias veturinkuljettaja L. G. Macbeth North Surreysta ja lämmittäjä Edward Buckingham, Burnabysta. Kolme muuta miestä hyppäsi veturista pois ja pelastuivat loukkaantumattomina.

Ranskalaisia panssarivaunuja Arabiaan

Pariisi. — Tavallisesti tietoisista piireistä keskiviikkona saatujen ilmoitusten perusteella Ranska myy israelimielisten protestista huolimatta 200—220 kevyttä panssarivaunua Saudi Arabialle.

Tämä $96 miljoonan hintainen kauppa tehtiin viime viikolla. Presidentti Charles de Gaulle arvosteli viime kesäkuussa Israelia hyökkäyssodan aloittamisesta arabimaita vastaan.

Johnson puhui Dallasissa sodan puolesta

Dallas. — Vieraillen ensimmäistä kertaa Dallasissa sen jälkeen kun presidentti John F. Kennedy murhattiin siellä marraskuun 22 pnä 1963. USA:n presidentti Lyndon Johnson uhosi keskiviikkona, että Yhdysvaltain "tahto ei heikkene" Vietnamissa.

Presidentti Johansonin hyväksi järjestettiin Dallasissa tiukka vartiointi ja hänen puhepaikkansa lähettyvillä seisoi ambulanssi valmiina.

"Ei tule tapahtumaan mitään perääntymistä vastuunalaisuudesta" sanoi presidentti Johnson Vietnamin sodasta puhuen.

KUOLLUT

Atu Koivula

kuoli Sudbury Memorial-sairaalassa keskiviikkoaamuna, helmikuun 28 päivänä 1968, ollen 77 vuoden ikäinen.

Suremaan lähinnä jäi hänen vaimonsa Ida (Heikkinen) Koivula, Long Lake Road, R. R. 2, Sudbury ja poikansa Aatu Koivula, Pikku Penage järvellä.

Vainaja lepää Lougheedin hautaustoimistossa, 62 Eyre St. S., Sprucen kulmassa. Hautajaiset toimitetaan toimiston kappelista lauantaina, kello 1 ip., Park Lawn hautausmaahan.

Surulla ilmoitamme, että puolisoni ja isämme

JAAKKO RICHARD VALLI

kuoli Windsorin sairaalassa tammikuun 23 päivänä 1968. Hän oli syntynyt Ylistarossa, Suomessa helmikuun 26 päivänä 1899.

Suremaan jäi vaimonsa Hilma, poikansa Allan perheineen täällä sekä tytär Suomessa ja suuri tuttavapiiri Canadassa.

Ei tunnu tuska,
ei vaiva mainen,
on rauha sydämessä
pois nukkuneen.

PUOLISO

KIITOS

Sydämellisesti kiitämme kaikkia jotka ottivat osaa suruumme. Kiitos kukista ja korteista. Kiitos kantajille ja pastori Murrolle kauniista puheesta.

Kiittäen,

HILMA JA ALLANIN PERHE

Syvästi surren ja kaivaten ilmoitan, että vaimoni, äiti, ja isoäiti

ANNA PRIITTA KEHYSMAA

(o.s. Karppinen)

kuoli South Porcupinen yleisessä sairaalassa helmikuun 21 pnä 1968. Anna oli syntynyt Paltamossa marraskuun 27 päivänä 1896.

Vainajaa lähinnä jäi kaipaamaan miehensä Werner, poikansa Erkki ja kaksi lastenlasta, kaksi siskoa ja kaksi veljeä Suomessa sekä laaja tuttavapiiri Canadan suomalaisten keskuudessa.

Paljon kärsit, kaikki kestit,
viimein levon saavutit.

WERNER.

KIITOS

Monet sydämelliset kiitokset teille kaikille, jotka autoitte minua tämän raskaan surun aikana. Kiitos kukista ja seppeleistä, joilla muistitte ja kunnioititte Annan viimeistä matkaa.

Teitä kiittäen ja muistaen.

WERNER KEHYSMAA

South Porcupine Ontario

Romanttista jännitystä – suursuosittuja tekijännimiä "kuukauden kirja"-sarjan romaaneissa

DOROTHY EDEN:
BELLA
320 SIVUA - HINTA SID. $4.60
Ennen avioliittoaan Guyn. Ravenscroftin linnanherran kanssa kaunis Bella oli ilman omaa syytään tullut sekoitetuksi koko 1800-luvun Lontoota järkyttäneeseen skandaaliin ja joutunut sisarensa kanssa nuoria tyttöjä tunnottomasti hyväkseen käyttävän rikollisjoukon käsiin. Vain Guy uskoo Bellan kertomuksen ja ottaa sisarukset suojelukseensa.
"Juoskaa, älkää kävelkö, lähimpään kirjakauppaan. Takaamme että vietätte henkeä salpaavan lukuillan — ja viimeisen sivun jälkeen jännityksenne laukeaa rentouttavasti ennen unen tuloa", kirjoittaa Boston Globe tästä suursuosion saaneesta romaanista.

VICTORIA HOLT:
SEITSEMÄS NEITSYT
323 SIVUA - HINTA SID. $4.65
Kuuluisan tekijän jännittava romaani mökin tytöstä, joka raivaa tiensä aatelislinnan valtiattareksi.
Legendan mukaan kuusi luostarin noviisia ja yksi nunna olivat hairahtuneet, ja rangaistukseksi noviisit muuttuivat kiviksi ja nunna muurattiin elävänä luostarin seinään.

DAVID BEATY:
SEIREENIN LAULU
243 SIVUA - HINTA SID. $4.65
Anne Corby tapaa miehensä, englantilaisen lentoyhtiön päälentäjän, alaisilleen järjestämillä cocktail-kutsuilla nuoren lentokapteenin Philip Mathesonin ja tuntee voimakasta vetoa häneen. Jo harmaantuva aviomies tarkkailee mustasukkaisena nuorta säteilevää vaimoaan.

THERESA CHARLES:
AINOA RAKKAANI
230 SIVUA - HINTA SID. $4.25
Jännittävä ja lumoava tarina tytöstä, joka uudenlaisena naisena, uusin kasvoin lähti etsimään menneisyyttään ja rakastettuaan.

Tilatkaa osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. Box 69 Sudbury, Ont.